

Velja po pošti:

Za celo leto naprej . K 26.—
za pol leta . . . . . 13.—
za četr . . . . . 6·50
za en mesec . . . . . 2·20
za Nemčijo celestno . . . . . 29.—
za ostalo inozemstvo . . . . . 35.—

V upravnosti:

Za celo leto naprej . K 22·40
za pol leta . . . . . 11·20
za četr . . . . . 5·60
za en mesec . . . . . 1·90
Za pošiljanje na dom 20 v. za
mesec. — Posamezne štev. 10 v.

SLOVENEC

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah štev. 6/III.
Rokopisi se ne vračajo; nepraskirana pisma se ne
sprejemajo. — Uredniškega telefona štev. 74. —

Političen list za slovenski narod.

Upravništvo je v Kopitarjevih ulicah štev. 6.
— Sprejema narocilno, inserate in reklamacije.
— Upravnika telefona štev. 188.

Inserati:

Enostolpna petilovrsta (72 mm):
za enkrat . . . . . po 15 v.
za dvakrat . . . . . 13 v.
za trikrat . . . . . 10 v.
za več ko trikrat . . . . . 8 v.

V reklamnih noticah stane
enostolpna garmondovrsta
30 vinarjev. Pri večkratnem
objavljenju primeren popust.

Izhaja:
vsak dan, izvenčni nedelje in
praznike, ob 5. uri popoldne.

Pozdrav!

Vsredo, 11. maja, se zbero v Ljubljani zastopniki našega ljudstva iz vseh dežela, koder se še govori in moli v slovenski besedi. Zopet se bosta pozdravila Kranjec in Štajerc, Korošec in Primorec, in postavili bomo temelj ljudski narodnoobrambni organizaciji, pravi Slovenski Straži, ki bo varovala, kar nam je sam Bog izročil za dedčino: našo vero, našo materno govorico in vso našo širno domovino Avstrijo, v kateri hočemo svobodno služiti državnim ciljem in nalogom, ne pa kakor tlačani in narod druge vrste!

Po vsej naši domovini se zadnji čas uvideva posebno to, da je treba narodno delo med Slovenci zopet na tisti temelj postaviti, ki so ga prvi položili naši narodni prvoroditelji: škof Anton Martin Slomšek, Andrej Einspieler in Janez Bleiweis in pokazalo se je, da je narodno delo tisti čas, ko so si ga usurpirali liberalci, hodilo napaka in narodu škodljiva pota. Temelji, ki so jih za narodno delovanje zgradili naši prvi narodni delavci, so: katoliška vera, pošteno nравno družinsko življenje, gospodarsko okrepljenje našega kmeta in delavca ter smisel za naloge in rast cele države. »Vse za vero, dom, cesarja!«, so sprejeli za geslo naši prvi narodni učeniki in mučeniki, in naša dolžnost je, da v tem geslu delamo dalje, zakaj le v njem je blagor vseh, ki hočejo biti in ostati Slovenci!

Zato pa kar nič ne prikrivamo, da bo naše narodno delo, ki bo hodilo po stopinjah največjih sinov našega naroda, docela v nasprotju z liberalnim lažinarodnim delom. In zelo značilno je, da je glasilo liberalne inteligence prav te dni imenovalo Antona Martina Slomška »trapastega farja«, vse pa, kar je storil za slovenski narod, da je bilo le »slučajno«. In to odkriva jedro liberalne »narodne misli« prav do dna in zadnjega atoma. Liberalci mrzijo Slomškovo, mrzijo Einspielerjevo in dosledno tudi Bleiweisovo narodno delo zato, ker so le-ti može vsekdar jasno učili, da se more slovenski živelj nasproti tujcu le tedaj ohraniti, ako vztraja v svoji globoki veri in ako njegova inteligenco tudi v tem oziru ostane z njim vselej zvezana. Liberalizem je ta nauk zatajil, zatajil je tudi, da se Slomšek in Einspieler ves čas svojega življenja nista samo za pravice maternega jezika, za enakopravnost slovenskega naroda in samoupravo slovenskih dežela borila, ampak da sta se pravtako neizprosno bojevala zoper liberalizem in največjo skrb na to obračala, da ne bi slovenskega ljudstva okužil.

Bilo je leta 1861., ko je svolasi škof Slomšek jemal pri duhovnih vajah v Slatini slovo od svoje duhovštine, ki je stala v prvi vrsti v narodnem boju, ko se je posvetna inteligencia, kolikor je je sploh bilo, še previdno skrivala. In takrat je on, ki je prvi naše ljudstvo učil lastni jezik ljubiti, izročil svojcem »Poslednje sporočilo«, v katerem je postavil slovenskemu narodno-obrambnemu delu program za vselej Slovenska mladina! vzemi v roke to sporočilo in ga beri in globoko si ga v srce vtisni, zakaj večno so veljavne te besede. V tem sporočilu enega največjih sinov slovenskega ljudstva, bereš:

»Posebno tri stvari imamo na svetu ljubiti: prva je naša mati, sveta katoliška cerkev, druga stvar naše ljubezni bodi naše avstrijsko cesarstvo, tretja stvar, ki naj nam draga in ljuba bo kakor naše svetlo oko, je naša slovenska domovina, naša beseda materna.« In potem uči Anton Martin Slomšek, kakšni so nameni liberalcev, ti »novi pagani s svojimi brezbožnimi časniki in neverskimi knjižurami, ti pomagači satanovi, ki bi našemu vernemu ljudstvu radi pravo katoliško vero iz srca iztrgali in šolo cerkvi odvzeli, da bi odgojo naše mladine v svojih brezbožnih rokah imeli.« Nato pozivlja nepozabni škof katoličane, da se organizirajo in vzklikne: »Zvesto hočemo čuti, da ne bo sovraž-

nik, ko bi mi spali, ljudi nasejal med dobro pšenico. Ljubimo svojo mater, sveto katoliško cerkev, toliko bolj goreče, kolikor srditejo jo nasprotniki sovražijo in napadajo!«

Potem pa povdarda naš Anton Martin Slomšek, kako je treba, da vsak katoličan ljubi avstrijsko domovino, ki je mogočni tabor katoličanstva, in prav opominja, da je liberalizem tisti, ki v Avstriji uči narode podjamljati in šibkejše tlačiti!

In nato sledijo najlepše besede, ki jih je kedaj slovenska roka zapisala, tiste znatenite, od ljubezni do naroda žareče besede, v katerih apostol slovenskega ljudstva uči materni jezik ljubiti. »Ravno to,« pravi, »da bodo v nebeškem Jeruzalemu vsi narodi svojega Boga v svojih jezikih v lepem soglasju hvalili, bo najslajša radost veselja nebeškega!« Ali je kdaj kak liberalec kaj takega zapisal? In potem: »Naš materni jezik je varuh prave vere; katoliška vera ravno v tej smeri med nami omaguje, kakor se slovenski rod ponemčuje; to nam spričuje skušnja več kakor tristoletna.« Končuje pa:

»To trojno ljubezen: naše katoliške cerkve, naše ljube domovine in naše skušane Avstrije, vam, preljubi bratje, posebno priporočam ter vas prosim, ne pozabite, da je to sporočilo lahko da poslednje sporočilo vašega starega škofa — Slovence!«

Tako je dejal Anton Martin Slomšek leta 1861., leta 1862. pa je Andrej Einspieler, ki je brezdvoma najbolj globokoumni izmed vseh naših narodnih prvakov, kakor je bil Slomšek najbolj ljudski, tako-le pisal v svojih »Stimmen aus Innerösterreich« v programnem članku:

»Naš ideal je svobodna cerkev. Najbolj izdatno — da — edino sredstvo rešiti svobodo cerkve, je pobijanje njenih sovražnikov! In ima jih veliko. Njo, vir vse izobrazbe in znanosti, dolžijo njeni sovražniki nevednosti in poneumnjevanja; njej, zaščitnici svobode in napredka, očitajo reakcijo in posuževanje. Katoliška cerkev je tarča zasmeha in grdenja, laži in obrekovanja. Ali ne bi bila strahopetnost in izdajstvo početje svobodomislecev gledati mirno in udano in pustiti jih, naj delajo, kar hočejo? Ne! Vsak katoličan ima ne samo pravico, ampak tudi dolžnost vse storiti za svojo cerkev.«

»Zato pogumno in odločno zoper njene sovražnike! to so besede Andreja Einspielerja, moža, ki mu ni v narodnem boju na Slovenskem enakega!

In kako je veliki Andrej leta 1861. v programu prvega letnika svojih »Stimmen« pojasnil stališče narodnih Slovencev?:

»Trdno prepričani, da je svetu le v katoliškem nauku dana resnica in da zamore le v znanosti, ki temelji v katoličanstvu, vzkliči prerojenje sveta, rešitev socialnih vprašanj in resnična svoboda, bomo delali za svobodo cerkve. Obenem bomo nastopali za močno Avstrijo, ki bo upoštevala zgodovinske in narodne pravice svojih državljanov.«

Liberalci: ali je tudi Andrej Einspieler le »trapast far, ki je le slučajno za narod nekaj naredil? . . . Vi ste zatajili narodni program naših narodnih prvakov, naša naloga je oživeti misli in duha Andreja Einspielerja in škofa Slomška! Delali bomo, kakor so oni: branili to, kar je sok in mozeg in vir vse sile v našem ljudstvu, katoliško vero in svobodo cerkve, ki butajo vanjo liberalne glave, organizirali vse stanove gospodarsko in prosvetno in vzgajali našo mladino v duhu poštenosti, nравne kreposti in grčavosti.

Zato vsi, ki se 11. t. m. v Ljubljani zberete, da postavite slovensko stražo, tako v osredju kakor na mejah, stražo zoper tujca, ki bo obenem straža zoper tiste, ki tujcu pomagajo s tem, da hočejo izpodkopavati tla, v katerih naš narod korenini, bodite pozdravljeni, pozdravljeni v dubu naših prvih narodnih prebuditeljev in učiteljev!

Vsem prijateljem notranjskih Orlov!

Spored za binkoštni tečaj cerkniškega okrožja.

I. Nedelja 15. maja v Cerknici:
1. Tehnični tečaj za telovadce. Pričetek dopoldne po osmi sv. maši.

2. Popoldne ob 3. uri ljudski shod v društveni dvorani v Cerknici.

II. Ponedeljek 16. maja na Križni gori pri Ložu:

1. Ob 8. uri sestanek Orlov pri Sv. Ani.

2. Po vzprejemnem pozdravu skupen odhod na vrh gore.

3. Ob 9. uri v romarski cerkvi služba božja, pri kateri bo pel okrožni moški zbor.

4. Po sv. maši javen ljudski shod pod milim nebom, za slučaj slabega vremena pa v romarski hiši.

5. Po kosilu nadaljevanje zborovanja, pri katerem nastopijo tudi zastopniki nekaterih odsekov.

6. Prireditev se zaključi s popoldansko službo božja na Križni gori.

Dostavek: Orli, ki imajo kroj, pridejo v istem.

Zastopniki sosednjih društev dobrodoli.

Posebna vabila se ne bodo pošljala.

Na Križno goro se pa binkoštni nedeljek vljudno vabijo vsi prijatelji Orlov brez razlike spola in starosti.

Izlet se vrši ob vsakem vremenu.

Predsedstvo cerkniškega okrožja Orlov.

Monopol na vžigalice.

Zakonska predloga o monopolu na vžigalice bo prišla še v mesecu juliju v parlamentarno razpravo. Zato je v prizadetih krogih vedno večje zanimanje, ali bo monopol v državnih režijih, ali pa bo oddan v najem. Državo bi veljalo 32 milijonov kron, ako odkupi tovarne za vžigalice, ter bi prinašal monopol v državnih režijih 8 do 10 milijonov kron na leto, od česar pa je odšteti še tri milijone za obrestovanje in amortizacijo. Taki so približni računi. Projektovana obratna družba, ki bi preuzeela monopol v zakup, pa bi plačevala državi 15 milijonov kron najemščine ter bi izročila po preteklih 15 letih tovarne brezplačno državni upravi. Medtem pa, ko se sedaj prodaja 10 škatljic po 60 vžigalic po 13 vinarjev, bi v zadnjem slučaju veljalo 10 škatljic po 50 vžigalic 40 vinarjev. Vprašanje je le, zakaj bi to podraženje ne bilo v prid državi? Proti temu je treba pravočasno nastopiti. Znano pa je, da je vsaka država še naredila slabo kupčijo, ko je prepustila monopole zasebnikom. Tudi ni nobena vaba več, da dobi država čez toliko in toliko let brezplačno tovarne. Tozadovno so bile že izkušnje pri železnicah, ko zasebne družbe zanemarjajo proti koncu najemninskih let tehnične naprave, v katere je potem treba vložiti zopet mnogo denarja. Monopol na vžigalice imajo v najemu samo na Španskem, Portugalskem in Grškem, to pa zato, ker imajo te države slabo upravo in so odvisne od inozemskega kapitala. Francoska, ki je imela najemniški sistem od 1872. do 1890. leta, ga je opustila. Tudi Rumunska in Srbija imati monopol v lastni režiji. Zasebna obratna družba bi bila upravljena samo za izvoz iz države, ki je naši

industriji z vžigalicami zelo važen in bi ga ne mogla uspešno voditi država. Skupna produkcija vžigalic v Avstro-Ogrski znaša 148 in pol milijard kosov v vrednosti 21 milijonov kron, in sicer pride na Avstrijo 100 milijard v vrednosti 15 milijonov, 46 milijard v vrednosti 57 milijonov kron na Ogrsko in 2 in pol milijarde v vrednosti 0,3 milijone kron na Bosno in Hercegovino. V Avstro-Ogrski se porabi 118 milijard vžigalic na leto, medtem, ko se ostanek 30 milijard v vrednosti 4 milijone kron izvozi iz države.

Idrijske novice.

i **Občinska seja** je bila v petek, dne 29. aprila. Prišlo je z virilisti 22 odbornikov. Na dnevnom redu je bil računski zaključek mestne občine za leto 1909. Poročal je blagajniški uradnik Filip Vidic na podlagi računa, kakor ga je predložilo županstvo. Ni se pa omejil na račun sam, ampak se je vrgel tudi na politično polje ter šel v boj proti bivšemu gerentu. Očital mu ni nič manj, nego da ima občina radi gerenta škode 10.000 K. Zakril je po njegovem mnenju občini to škodo, ker je dal napraviti jarek, po katerem se je odtekla iz realke gnojnica, ki je kužila solski zavod in okolico. Neki ljudje bi imeli menda najraje, da bi vzela iz Idrije kuga vse ljudi, ž njimi pa tudi liberalne neumnosti. Poslednje bi ne bilo napačno, ljudje naj pa le bodo zdravi. Kaj bi neki rekli starši dijakov, ki se šolajo na idrijski realki, če bi veleli, kakšna kužna nesnaga se je zbirala ob realki, v kateri so imeli svoje otroke? V tem oziru se ni prav nič spomnjal poročevalec Vidic, ko je grajal jarek, ki ga je dal napraviti gerent. Žalostno, da se županstvo ni prej zmenilo za najpotrebnješo napravo pri takih šoli.

i **Električne žarnice**, ki jih je uvedel gerent, so tudi pomagale k škodi, ki jo je trpela občina ob času gerentstva! Kaj boste pa še prinesli na dan? Če se torej skrbi za dobro razsvetljavo, je to občini v škodo. V gotovem oziru je to res, kakor je še v večjo škodo občini, če mora skrbeti za uradnike, ko bi katerega prav lahko pogrešala, ker bi bil primernejši za uredništvo kakega liberalnega dnevnika, nego za občinsko pisarno. Še za potrebne in marljive uradnike je coklj. Tukaj potipajte, gosp. Vidic, elektrarno pa pustite. Kaj more gerent zato, da niste direktor elektrarne postali?

i **Štrosova hiša** v Rožnih ulicah je tretji predmet, ki je prispeval k škodi 10.000 K po mislih poročevalca Vidica. Če bi že kak nedomačin izpustil tej podobno trditev, ne bi nič rekli. A da je Idričan Vidic tako drzen, je čudno. Ali se niste nič brigali za občinske zadeve dotedaj, da ste prišli kot naprednjak v občinski odbor? Vsaj sedaj, ko ste prevzeli posel poročevalca, vzel bi si toliko časa, da bi pregledali nekoliko nekdanje sklepe občinskih sej glede regulacije nekaterih bolj rabljenih ulic, predvsem »Rožne ulice«. Že precej let je preteklo, ko je bilo sklenjeno, da se imenovane ulice razširijo, ker ena dobra cesta za dovoz v Idrijo nikakor ne zadostuje. Del ceste se je tuš zvršil, a je brez pomena, dokler se ne razširi vsa proga od Lojka do Dežele. Idričan Vidic pa pride sedaj kot poročevalec s trditvijo, da je občina oškodovana, ko se je nadaljevalo davno pričeto delo, in sicer na križišču poti, ki se stekajo s

štirih strani. Da smo še bolj odkriti, povemo očitno, da je notar sam izjavil: Če pojde Štrosova hiša, mora iti še sedanja naprej proti Idriji. Tako je, prej ali silej bo treba tudi tukaj širiti, a glavna zapreka bo odstranjena, ko bo porušena Štrosova hiša, kar bi se bilo moralno že zvršiti, če bi se bilo delalo po pogodbji. Gospod Vidic, dajte se poučiti, kako se izvršujejo pogodbe, potem pa govorite kot poročevalec v občini. Pride kmalu čas, ko pridejo z besedo drugi, občinskim poročevalcem ne bo v največjo čast, pa tudi ne gotovim eračnim uradnikom.

i **Gerenta državnemu pravniku.** Računi se niso potrdili pri seji. Bog zna, kam je županstvo to poročalo. V zadregu je spravil namreč naprednjake in socialne demokrate odbornik Kavčič, ko je vprašal, jeli v računu privzetih tudi onih 8000 K, ki jih dobi občina povrnjene, ker jih je županstvo nepostavno izdalo za »Čitalnico«. Ogenj je bil v strehi, zakaj pokore ne plačujejo za svoje grehe ne liberalci ne socialdemokrati radi. Ko opomni Uršič, socialni demokrat, da naj najprej gerent plača občini 10.000 K, za katere je občino po besedah poročevalca Vidica oškodoval, potem bodo tudi solidarci vrnili občini dolžnih 8000 K, poprime se notar Pegan te slamice ter predlaga, da se izroči gerentu državnemu pravniku. Odbornik Kavčič pripomni, da so predlagatelji odgovorni za stroške državnega pravnosti, davkoplačevalci ne bodo plačevali v ta namen. Gospod notar našega odbornika Kavčiča zavrne: Državno pravništvo je zastonj; plača država menda.

i **Ljudska in dijaška kuhinja** je bila druga točka dnevnega reda. O tem poročamo po shodu v nedeljo 8. majnika pri Didiču. Kar bo sklenil shod somišljenikov S. L. S., tega se bomo držali! Omenjam za danes samo toliko, da se je izkušalo pomešati javno čitalnico in ljudsko kuhinjo, kakor bi bilo vse eno. Pri neki stavbi na »brusovšč« se je delalo podobno, ljudje so bili zupljivi, pa teperni, pri nas smo pa pozorni, ne damo se omotiti. Tudi to ne bo še za enkrat rešilo čitalnice, če tudi pri seji računajo, koliko utegnejo dolklade več prnesti, kakor so proračnjene. Ko bomo imeli enkrat gotov prebitek, bomo pa računili o tem, kam pojdemo z denarjem.

i **Ljudska hranilnica in posojilnica** v Idriji je zavod, ki ne dà miru liberalcem. Seveda je to najboljše priporočilo za imenovanje hranilnico. Na napade v »Slov. Narodu« smo molčali. Pri zadnjem občinski seji pa se je izpozabil celo notar v toliko, da je vtikal navedeno hranilnico v zamenjavo hiš Štrosove žene in občinske. Za njegovo čast bi bilo bolje, da tega ni storil. Trdil je, da je gerent hotel varovati »Ljudsko hranilnico«, če da je bila v zadregi zaradi kredita. Ta trditev je navadno obrekovanje. Odbor hranilnice, v katerem pa ni mesta ne za notarja, ne za koncipienta Tavzesa, skrbi že sam zadostno za korist, varnost in čast hranilnice. Nečastno za našo hranilnico pa nikakor ni, če se zatekajo k njej tudi osebe, ki jih štejejo liberalci med svoje.

i **Poslanec Gangl** je na dopustu že več kot dva meseca; ne podučuje nič več na pripravljenem razredu c. kr. realke; ima svojega namestnika, ki ga poslanec ne plačuje iz svojega. Najbrž bo ostal na dopustu do konca šolskega leta. Dobil ga je, kakor smo izvedeli, ker je močno bolan na živilih in je hudo

določiti dolžino repa, ki ga ima to pot Halleyev komet. Sedaj je bil komet na zahodni strani sonca, a v maju bo na vzhodni. Komet se bo premestil z ene na drugo stran sonca, to je med zemljo in solncem. Ta zanimivi dogodek bo 19. maja. Kadar bo kometova glava najbliže zemlji, bomo oddaljeni 14 milijonov milj ali 23.000.000 kilometrov. V tem času se bo obrnil rep proti nam, proti našemu planetu, in ako je dolg 14 do 15 milijonov milj, je mogoče, da nas oplazi. V slučaju, ako se to v resnici dogodi, se ne bo ničesar zgodilo. Najmanjša meglica, ki se jo more opaziti na jasnem poletnem nebu, je kakor debelo steklo proti vsebinu repa Halleyevega kometa. Govorim to iz izkušnje, ker sem l. 1861 eno ali dve ure bival v repu Halleyevega kometa, ko je plula naša zemlja skozi Halleyev komet. In takrat se tudi ni ničesar zgodilo. Župnik mesta, pri katerem sem stanoval, je pustil ravno okoli 8. ure nažgati sveče na oltarju za večernice. Bilo je v nedeljo, vsekako sredi leta. Župniku se je zdelo neobičajno tema, pa je pustil nažgati še več sveč. Drugi dan je zvedel župnik, da je ravno v onem času, ko je bilo nenavadno tema, zemlja šla skozi kometov rep. To pot pa ne bo treba bržkone niti par sveč!

razburjen. Zdaj vemo, zakaj je govoril v svoji težki bolezni zadnjic na shodu pri »Crnem orlu« o lumpih. Poslanec Gangl je prefen mož, da bi rabil tak izraz javno in zdrav; temu je kriva le njegova nervoznost, radi katere je tudi na dopustu. Ampak fletno je pa le živeti na dopustu, radi bolezni se mu marsikaj spregleda in vsak krepak izraz se ne dene na tehnico, češ, saj je bolan, imej vendar z bolnikom usmiljenje. Pusti ga le v miru, da se mu prej živci pomire. Naši rudarji dela podzemljo in iščejo živo srebro, ki kakor znamo, žive razburja, Gangl pa je dobil isto bolezni nad zemljo. Ni čuda torej, de si pomaga iz Idrije v Ljubljano na licej. Tam se bodo živci pomirili, ko v našem mestu ni leka tej bolezni ne nad, ne pod zemljo. In takrat bodo tudi lumpi izginili iz naše srede, ker do sedaj se tak izraz na naših shodih še ni rabil.

i **Stavno in kreditno društvo** že išče pri vladu podpore, ko še delati ni začelo. Menda tako dober kup ne bo šlo.

Jeseniske novice.

j **Prvi maj!** Sociji pa so res žalostno praznovali svoj prvi maj. Po velikem bobnjanju so spravili nekaj nad sto ljudi skupaj, ki so mrtvačko-tih korakali po Savi in Jesenicah. Rdeča zaveta jim je bila prepovedana, druge nesreče pa ni bilo. Ako bodo pisali, da jih je bilo na stotine, kakor po navadi pišejo, jim bomo pa pokazali fotografijo sprevoda, na kateri se vidi vsaka glava posebej. Neki naši somišljenik jih je namreč momentno fotografiral.

j **»Lieder-Abend!«** Plakat s tem napisom sta nalepila na svoja okna hotel Humer in gostilničar Mesar. Kar zavzeli smo se preteklo nedeljo nad temi vabili. Živila narodnost pri kozarcu! Heil! Heil, starosta sokolov! Tako se je vršil sokolski prvi maj — pod nemškimi plakati!

j **Tudi nekaj sokolov** z znaki smo opazili v socijalističnem sprevodu dne 1. maja. Tako je v sokolstvu nekaj rdečih internacionale, nekaj nemškega duha, vse skupaj pa stori — veliko ničlo!

j **Restavrater Lorber** opusti baje restavracijsko na jeseniškem kolodvoru in se preseli drugam. Pozivljemo slovenske restavraterje, naj se zanimajo za to važno postojanko, da dobimo na jeseniški kolodvor slovenskega restavraterja, da ne bo naš kolodvor imel lica, kakor bi bile vse Jesenice nemška kolonija. Ako se uresniči, da gosp. Lorber odide, potem slovenski restavraterji na noge!

j **Razstava ženskih ročnih del** v »Delavskem Domu« na Savi se priredi, kakor smo že poročali, na binkoštno nedeljo in ponedeljek. V nedeljo ob 9. uri se otvorí in je potem odprta do 12. ure ter od 3. do 9. ure popoldne in zvečer; v ponedeljek pa od 9. do 12. ure in od 3. do 6. ure popoldne. Vstopnina znaša samo 20 vinarjev. Obeta biti zelo zanimiva!

j **Redni občni zbor** Hranilnice in posojilnice na Jesenicah za IX. upravno leto se je vršil preteklo nedeljo. Računski zaključek izkazuje za leto 1909 441.230 K 51 vin. prometa, torej 74.471 K 99 vin. več kakor prejšnje leto, rezervnega fonda pa 11.000 K 16 vin. Za naše razmere, ki nismo kapitalisti, lepo delovanje. Zadruga vrlo napreduje, daje varno in previdno posojila po 5%, spre-

LISTEK.

Naša zemlja in Halleyjev komet.

(Najnovejše podrobnosti.)

Vse evropske zvezdarne so prejele iz Londona od zvezdarne v Greenwichu presenetljivo vest, da naša zemlja ne bo plula skozi rep Halleyjevega kometa. Ta vest znamenite greenwichske zvezdarne, ki je bila od nekdaj prva na svetu, je iznenadila vse astronomske kroge in zanimanje za omenjeni komet je s tem še bolj narastlo. Dosedanji računi vseh zvezdarn so se popolnoma ujemali v vprašanju Halleyjevega kometa. 18. maja ponoči bi se imel komet približati zemlji na 23 milijonov kilometrov, ter bi moral njegov rep objeti celo našo zemljo. To sklepanje je povzročilo mnogo strahu in zanimanja, kljub temu, da so dognali astronomi, da je snov kometovega repa 7000krat redkejša od zemeljskega ozračja ter da vsled tega ta dogodek ne more vplivati v nobenem oziru na zemljo. A sedaj so greenwichski astronomi ovrgli vse to sklepanje ter trdijo, da ne more biti niti govora, da bi zemlja plula skozi kometov rep.

Natančnosti o njihovem novem računu še niso znane, stoji pa, da greenwichska zvezdarna ni vrgla med ljudi te vesti brez zadostne znanstvene podlage, ko je vendar s tem izvzala najstrožjo kontrolo vseh zvezdarn, ki so trdile nasprotno.

Med angleškimi učenjaki se je porodil zanimiv prepis o Halleyjevi zvezdi repati. Glasoviti profesor Deuring, ki je priznana avtoriteta glede na proučevanje meteorskih pojmov, trdi, da bi ne bil izključen nenavadni, priroden pojmov, namreč da bi zvezda repatica izgubila svoj rep. Kajti, ako bi se zemlja strnila s konci kometovega repa, bi ga raznesla in razbila z velikansko brzino. — Londonski dopisnik lista »Corriere della Sera« se je razgovarjal s profesorjem A. Crommelinom, ki je nameščen na greenwichskem observatoriju, ter ga je vprašal o njegovem mnenju o potu Halleyjevega kometa. Glasoviti astronom je odgovoril približno tako-le: Halleyjev komet bo od nas oddaljen 14.000.000 milj, kadar bo najblžji. Vprašanje je le, če bo njegov rep tako dolg, da nas malo pogleda. Ne vemo, kaj se je zgodilo s Halleyjevem kometom, odkar nas je zadnjikrat posetil. Repi kometov imajo svojstvo, da se širijo in krčijo, tako da je točno ali bolje rekoč skoro nemogoče

določiti dolžino repa

jema hranične vloge po 4%, iz svojega čistega dobička pa deli množe podpore. Soniščeniki, oklenite se je!

j Redno predavanje v »Delavskem Domu« je jutri, v nedeljo zvečer ob navadni urki.

Ribniške zadeve.

Občinske zadeve. Kako se gospodari v ribniški občini, smo že večkrat opozarjali. Vsaka stvar se naredi šele potem, ko kdo sproži in zdrega ali pa ko se kdo ponesreči. Skoro bi pa človek ne verjel, da v taki občini, kakor je ribniška, že sedem mesecev ni bilo nobene seje občinskega odbora. Torej čez pol leta že gospodari par ljudi popolnoma samovoljno z občinskim premoženjem. Malo čudili se bodo odborniki, ko bodo po dolgem času zopet enkrat zvedeli, zakaj so izvoljeni, da se brez njihovega dovoljenja napravljajo nepotrebne stvari. Tako n. pr. bodo tudi zvedeli, da pisalni stroj, ki je toliko potreben kakor pet kolo, stane 650 K. Kdo bo plačal? Občina? Zakaj sta pač dva občinska uslužbenca, ali ne znata več pisati? Najbolje, da plača oni, kdor je brez dovoljenja občinskega odbora to naročil. — Občina Dane si je izvolila novega župana g. Franceta Pakiž, posestnika iz Dan. — Tudi jurjeviška občina ima novega župana, in sicer g. Janeza Grebenc iz Brež. Oba sta odlična somišljenika S. L. S.

Odborniki liberalne posojilnice so grozno razburjeni vsled kratke novice v »Domoljubu« iz prejšnjega tedna. Mi smo se sami čudili, kako je mogoča toliko lahkomišljeno pri takem posojilu. Govorilo se je sicer precej o tej stvari po trgu, toda natančnejšega nihče ni vedel, le pravili so, da imajo dolge in burne seje pri posojilnici. Znano je tudi, da imajo na stotisoč denarja razposojenega po mestih in trgi po Kranjskem, Štajerskem, Primorskem in drugod.

Zivinorejska prašičjerejska zadruža v Ribnici dobro napreduje. Dobila je najprej doma 500 K podpore in sedaj ji je dal deželnji odbor pet bikov čiste pasme iz Predarskega za polovično ceno. Danes, dne 7. maja, se je že odpeljal zastopnik zadruge, njen načelnik Franc Grebenc iz Dol. Lazov in Anton Lovšin iz Jurjevice kupovat živine. Dežela povrne vozne in potešne stroške. Prvo leto bo zadruža preskrbela po vseh občinah lepe plemenjake, potem bo pa glavno svojo skrb obrnila na prešičerejo, ki donaša pri nas najboljše dohodek in pa kar je glavno, žival se najhitreje spravi v denar. Veliko članov se je že vpisalo, saj je delež, ki se vrne, le 10 kron, mnogi pa le zato dvomijo, ker jih straši nekdanja »zadruga«. To je vse kaj drugega, zguba pri prodajalni je kmalu, toda tu ni mogoča. Če bi tudi vsa živina poginila, še ne more biti zgube, saj je plačana. Sicer so pa iz vseh občin najboljši živinorejci v odboru, ki skrbe za dobro poslovanje.

Nabor v Ribnici se je izvrstno obnesel. Izmed 18 fantov iz trga, ki so se pokazali komisiji, je bilo potrjenih 14. Še boljša je pa Goričavas. Sedem jih je šlo in vseh sedem so vzeli.

V Benetke!

Še teden dni in gledali bomo »morsko kraljico«, zibali se v gondolah po tajinstvenih njenih vodah. Vsak trenutek bomo gledali nove prekrasne priroke, začenši pri Opatiji, Trsatu in na Reki, med čarobnimi morskimi vožnjama.

mi po Adriji in v Benetkah. To bodo prekrasne, nepozabne Binkošti in to za uprav nezaslišano nizko ceno, dasi je za vse udobnosti izletnikom najskrbnejše vse urejeno. Vožnja za tje in nazaj skupno z v sporedu omenjeno hranom, prenočišči v hotelih in raznimi vstopnicami k beneškim znamenitostim, kakor vožnja z gondolami ter vožnja s parniki na Lido in nazaj itd. **velja samo 65 kron za osebo.**

Število vseh izletnikov je omejeno na 250, med njimi 100 pevcev in pevki »Ljubljane«. Ker je nekaj mest za udeležnike še prostih, **se izletniki še sprejemajo.** Nikomur ne bo žal, kdor se tega izleta udeleži! **Kdor se namerava še udeležiti, naj to javi slovenskemu glasbenemu društvu »Ljubljana«, ali našemu uredništvu.**

SPORED POTOVANJA.

V soboto, dne 14. maja:

Ob 9. uri 25 min. dopoldne odhod z južno železnico iz Ljubljane. — Ob 12. uri 24 min. popoldne dohod v Št. Peter. Oben v Št. Petru (juha, meso, pečenka, salata, četrta vina, 2 kruha). — Ob 1. uri 21 min. popoldne odhod iz Št. Petra. — Ob 2. uri 20 min. popol. dohod v Reko. Ogled Reke v malih skupinah. Ogled Sušaka in Trsata v malih skupinah. — Ob 7. uri 30 min. zvečer skupna večerja (juha, meso, pečenka, salata, četrta vina, 2 kruha). — Od 8. do 11. ure zvečer koncert »Ljubljane« v hotelu Sušak. Koncert se vrši na korist hrvaške šole na Reki. — Opolnoč odhod s posebnim parnikom Ungaro-Kroata v Benetke.

V nedeljo, dne 15. maja:

Ob 10. dopoldne dohod v Benetke. — Od pol 11. do 11. ure dopoldne sveta maša v cerkvi sv. Marka. — Od 11. do 1. ure popoldne ogledovanje doževe palatice. — Od 1. do 2. ure popoldne skupni obed (juha, meso, pečenka, salata, četrta vina, 2 kruha). — Od 2. do 3. ure popoldne ogledovanje cerkve Sa. Maria della Salute. — Od 3. do 5. ure popoldne ogledovanje mesta in ljudskega vrta. — Od 5. do pol 8. ure zvečer vožnja na Lido, ogledovanje Lida in vožnja nazaj. — Ob 8. zvečer skupna večerja v Benetkah (mesnata jed, četrta vina, 2 kruha). — Prenočišče v hotelih.

V ponedeljek, dne 16. maja:

Od 8. do pol 10. dopoldne sveta maša v Markovi cerkvi, ogledovanje Markove cerkve in cerkvenega zaklada. — Od pol 10. do 11. ure dopoldne ogledovanje velike mednarodne umetniške razstave. — Od pol 12. dop. do pol 1. ure popoldne skupni obed (kakor prejšnji dan). — Ob 1. uri popoldne odhod s parnomača zabava na parniku — buffet. — Ob 7. zvečer dohod s parnikom v Trst. — Od 7. do 10. ure ogledovanje Trsta. — Ob 11. uri 20 min. odhod iz Trsta z vlakom južne železnice. — Nekateri izletniki bodo v ponedeljek zjutraj poleteli v Padovo in velja vožnja s parnikom in železnico za tja in nazaj samo 2 kroni za osebo.

V torek, dne 17. maja:

Ob 4. uri zjutraj dohod v Ljubljano.

Opombe izletnikom.

Izletniki se opozarjajo na to, da v Benetkah ni treba menjavati denarja. Kdor želi zamjenjati kaj avstrijskega denarja z laškim denarjem, bo to storil lahko na parniku, ker bo imel izletniški blagajnik dovolj italijanskega denarja na razpolago.

Nihče naj na to potovanje ne vzame seboj dveh oblek, pač pa naj vsak vzame seboj površnik ali kako ogrinja-

lo, ker bo to lahko rabil med vožnjo po morju.

Mila in glavnikov se ne dobri v hotelih, točej treba to vzeti seboj.

Kdor ima kovček, naj na kovček zapiše svoj natančni naslov.

GORIŠKA »KMETSKA ZVEZA«.

Na Vnebohod se je v Gorici vršil občni zbor »Kmetske zvezze« za goriški okraj, na katerem je govoril poslanec Fon o položaju v državnem zboru. Izrazil je upanje, da se posreči združitev obeh jugoslovenskih klubov. Važno je, kar je poslanec govoril o naših kulturnih zahtevah. Zahtevamo slovenske ljudske in srednje šole v Gorici. Vlada nam jih noče dati. **Zato se je osnoval v Gorici kurorij, ki ima namen ustaviti s prihodnjim šolskim letom v Gorici slovensko gimnazijo.** Vzdrževati jo bomo morali sami. Pozivlja občine, da pomagajo s prispevki vzdrževati ta zavod. Večino stroškov bodo pokrili zasebni in pa naši denarni zavodi. »Centralna posojilnica« je v ta namen že določila večji znesek. To poročilo je vzbudilo veliko navdušenje. Sprejelo se je šest resolucij, med katerimi se v prvi izraža neomajeno zaupanje poslancu Fonu in vsem poslancem »Slovenskega kluba« na Dunaju za njih delo v korist slovenskega ljudstva. — Govorila sta: župan Lutman in dr. Brecelj.

Zbornični poslovnik.

Dunaj, 6. maja.

Med obstrukcijo »Slovenske Jednote« je bilo meseca grudna, ko so dr. Krek in tovariši iznenadili zbornico in javnost z nujnim predlogom, naj se postope določbe zborničnega poslovnika. Utemeljevale predlog, je rekel govornik mej drugim: »Dokazali smo, da obstrukcije večina ne more zlomiti. Tudi strankarskih namenov ne zasedujemo s tem predlogom, ker se ne bojimo novih volitev. Jasno pa je, da se parlament brez parlamentarne vlade ne more vzdržati, kakor tudi ne ljudska zbornica brez poslovnega reda. Mi hočemo predsednika, ki ima voljo in moč, da vodi razprave in jih dovede do konca. Sedaj pa je predsednik le igrača in zbornica otroška soba. Mi hočemo neodvisen parlament in neodvisen je, ako je obstrukcija nemogoča. To je sedaj prava državna potrebščina, zato glasujte za nujnost in predlog in pot je prosta.«

Po daljši razpravi je zbornica pritrila nujnosti s 315 glasovi proti 91 in sprejela tudi nekatere bistvene izpremembe prejšnjega poslovnika. Novi poslovnik pa velja le za eno leto. Tako je pričetki o pravem času, da si zbornica napravi nov hišni red za daljšo dobo let. Danes se je pričelo prvo branje novega poslovnika. Začetkom seje pa je poslanec Choc v imenu čeških radikalcev predlagal, naj se ta točka odstavi z dnevnega reda. Za predlog pa so glasovali samo češki radikalci in Rusini, ki so zagnali velik krik, ker so bili osamljeni. Preje pa so že v klubu sklenili Choc in tovariši, da izstopijo iz »Slovenske Jednote«, ako ne glasuje z njimi.

Ministrski predsednik baron Bierner je po daljšem govoru opozarjal, da sedanji poslovnik iz leta 1873. že davno več ne zadošča, ker le ovira redno poslovanje zbornice. Prejšnja Beckova vlada je z novim volivnim redom predložila tudi načrt novega poslovnika, ki pa ni bil rešen. Vlada je nato

novi zbornici 27. junija 1907 predložila sedanj načrt, ki naj bi zagotovil redno parlamentarno delo.

Nemci bodo zopet zahtevali, da je poslovni jezik v zbornici izključno le nemški. To je predlagal že v decembri poslanec Wolf, predlog njegov pa je zbornica odklonila z 268 glasovi proti 135. Proti Wolfovemu predlogu so glasovali vsi nemški poslanci in vsi socialistični demokratje. Danes je isto zahteval poslanec Weidenhofer, ki pa bode ravno tako pogorel, kakor lani Wolf. V torek zbornica nadaljuje razpravo.

Za državne uslužbence.

Poslanec Gostinčar je vložil v državni zbornici predlog, da naj država za svoje uslužbence: tobačne delavce in uradne služabnike zida v Ljubljani in v Idriji potrebna stanovanja.

Demonstracija ločenk.

Danes dopoludne okoli 11. ure se je vršila pred državno zbornico interesantna komedija. Demonstrirati so prisli »katoliške« ločene žene za izpremembo državljanškega zakona v smislu, da bi se smelo iznova poročiti. Iz listov je bilo povzeti, da bode demonstracije velikanska. Toda bilo je le kakih deset žensk in morda dvajset možnih, — precej židovskih tipov. Deputacija se je zglasila pri raznih poslancih svobodomiselnem »žlahtem«, kjer je seveda dobila zagotovilo pomoči. Te »katoliške« dame in gospodje »nočajo boja cerkvi in veri,« marveč hočejo, da se jim državno zakonito dovoli po ločitvi zopet se oženiti. Pri ministrstvu so jih baje obljuhili »pomoč.«

† Edvard VII. umrl.

London, 7. majnika 1910. Angleški kralj Edvard VII. je danes ponocni 12. ure 26 minut umrl.

Poročilo o nenadni smrti angleškega kralja Edvarda VII. je danes presestilno svet. Prišlo je precej nenadno. Sicer je izgledal kralj Edvard ob otvoriti razstave slik zelo slabo. Bil je bled in je kašljal, a zdravniki so sodili, da ni nič nevarnega. Res se je nekoliko popravil, kakor so trdila poročila, a svojih soban ni več zapustil, a imel je še vedno avdience. Vlegel se je šele 3. t. m. Šele včeraj ob 11. uri dopoldne je izšel bulletin, da zdravnike kraljeva bolezen skrbi. Kralja je včeraj zjutraj tresla mrzlica, težko je dihal. Ker so mu zdravniki prepovedali govoriti, je občeval z okolico po listikih. Kraljevo palčo so oblegale velikanske množice, dokaz, da so Angleži ljubili svojega kralja. Na vratnem katarju je bolehal rajni kralj dolgo časa. Angleško časopisje je kraljeva nenadna smrtna bolezen presenetila, presenečeno je bilo angleško prebivalstvo, londonska borza je bila včeraj zaradi kraljeve smrtnih bolezni zelo pobita. V Londonu so včeraj z ozirom na umirajočega kralja odpovedali gledališke predstave in vse druge veselice. Evropski dvori so brzjavljali londonskemu, da želijo naj bi kralj zopet ozdravel. Kraljica Aleksandra je bila več ur ob rajnikovi smrtni postelji. Canterburyški nadškof je narabil včeraj angleškim in waleškim škofom odrediti molitve za kralja. Pred polnočjo se je poročalo, da so se kralju vnela pljuča in da slabí srce. Ob 12. uri 2p minut zjutraj je kralj umrl.

Edvard VII., kralj Velike Britanije in Irske, cesar Indije, je bil rojen dne

ge zelša vn pugajnaja. Za kua b pa pol ſe morske prešičke na prvušil tud kašnega parka. Kaj mislite, da je mestn gortnar tist traunk nasprut ringliščilu res za Iblančane prštimo in dreveške nasadu? Na bodte na sitn! Mi mama drge dost dreuja in sence, če ja čma uživat, trave pa tku na jema, ke sme preveč zbirčn. Le puglejma naš Rožnoph: pu en plat skrbi Kozlar, de nam na morja lubadari preveč dreuja pužt, puž, puž druh plat pa naša mestna občna. Morsk prešički pa nimaja nč in če b se jh ſe mestn gortnar na usmilu, pa b bli u lebet. Park nasprut ringliščilu je že naprej biu namenen za prešičke; sam vedel se še ni du zdej za kašne prešičke, ke je tulk sort prešičku na svet; no, zdej sme pa zvedel, de je ta park namenen za morske prešičke, zatu pa je ta mestn gortnar tud skrbou, de pota pr tem parke nisa preveč vablive, de se nam preveč sline na cedeja pu nh; ampak je razdelu pu nem lepu lužce zravn pa blat in spet lužce, pa spet blat, tku da lde preveč najne na teſeja in dubrote, ke jh je mestn gortnar svojem morske prešičke na menu, na udjeja. Sej ta park u ſe premejken za eneh ſter- al petstu morskem prešičku in prauja, de u iblanskem mestna občna pestila tud tist trg pred

mestnem dumam in pa tistga, ke du po une Vodnik posluša, kuku se Krakučanke in Trnoučanke ſpeteraja, pu po une pa zapeščen douhčas predaja, keder slučaj judi ukul nega sojeh štantu na pustauja in soje iz mesengam puzlačene dragucenast ldem na punujaja, razkopat in razrit in tud za morske prešičke parke urihtat. Tu je lbezen du žval in iz ta lbeznja u tud naša mestna občna mende vnder enkat dusegla tu, kar maja druh veči mesta pu svet že zdauni, zdauni, namreč soj ti ſtigret in prou pu muštre duniskega Šenbruna urihtan in u pusemne uddelke razdeljen. Pud Tibuli uja prešički, morsk in druh; ukul svetga Jakupa in dol pu starmo trge, miš in pudgane, na rotuž pa uši. In tuje u mou saj tud zdej že kašne znamenitast za pugledat u Iblan, če prou ſe na u vužila ſpenača gor na Grad u muzeum. Ker tuje se pa iz tem na u zaduvolu, nej se gre pa sulit; občna na u ſe za tu skrbela, de b začel usakmo tuje, ke b pršou u Iblana, prec pečen gulobi u usta letet, pusebn če ta tuje ni naš brat man iz Bavarskega duma.

Pr nas gre res lepu use samu ud sebe naprej in se našm ubčinskem učetem ſe ni treba preveč gnat za tu. Kar naenkat u Iblana ta narbi slavn mest

naše prelube Austrje. Kar se kvarterju am tiče in nhne dragine, se more že Duni skrt pred Iblana, druge dubrote uja pa že lepu pučas tud same ud sebe pršle, kokr use kaže; mal putpet je treba, nč drugač, če le Halleyu kumet na u kašne zgage naredu, ke mu lde že tku use sorte hudubije naprej mečja. Jest se le čudem, de je ta kumet tku putprežliu, de vs ta naprejmetajne kar mouč prenaša in de na pošle nu benga puprauka, ke sa puprauki tku hedu u moda pršli, de b gvišn na blu napčen, če b začeu edn en pusebn dneunik izdajat čist za same puprauke. Tu b nesl! Jest mislem, de more bt tu ena taka pusebna bulezen, ke je naleživa; le tu ſe na morm dugnat, al je

9. novembra 1841 v londonski buckin hamski palači. Kraljica Viktorija je bila njegova mati, oče pa princ Albert, ki ni varčeval niti šibe ob vzgoji mladega princa waleškega, prihodnjega angleškega kralja. Mladi angleški prestolonaslendnik je študiral v Edinburuku, Oxfordu in Cambridgu. Oženil se je princ waleški 10. marca 1863 z dansko princezino Alesandro, najstarejšo hčerko danskega kralja Kristijana IX., rojeno dne 1. decembra 1844 v Kodonyu. Ko se je princ waleški oženil, mu je izročila kraljica mati Viktorija reprezentacijske dolžnosti in jo je zastopal angleški prestolonaslednik 1869. pri otvoritvi Sueškega prekopa, leta 1875-76 je v njenem imenu prepotoval Indijo. Po smrti kraljice Viktorije je zasedel Edward VII. angleški prestol. Kronali so ga 9. avgusta 1902. Edwardu sledi na angleškem kraljevem presolu Jurij princ waleški, s polnim imenom Albert Viktor Jurij, ki je bil rojen 3. junija 1865 in ki se je oženil leta 1893 z nevesto svojega starejšega brata knezinja Marijo Teck. Jurij je od leta 1872 do 1882 napravil potovanje okoli sveta, leta 1901-02 je pa prepotoval angleške kolonije.

Edward VII. spada med najboljše angleške vladarje, česar niso pričakovali niti Angleži in ne inozemstvo. Rajni angleški kralj Edward VII. kot angleški prestolonaslednik ni imel najboljšega slovesa. Živel je jako lahkomiseln in bil je neprostovoljni sotrudnik in karikaturist tistih listov, ki se pišejo za lahkožive ljudi. Njegova mati kraljica Viktorija ga je zaradi njegovih pustolovstev ostro prijemala, a lahkoživi, zelo zadolženi princ jo ni poslušal in je še v švabskih pametnih letih delal neumnosti. Všeč mu je bilo, da mu je nadal lahkoživi svet naslov prvega angleškega kavalirja in naslov modnega kralja.

Ko je pa zasedel angleški prestol, se je popolnoma izpremenil. Nekdanji lahkoživec je kot vladar največje države na svetu. Med tem ko je njegova mati kraljica Viktorija bila pravzaprav po izreku zdaj že mrtvega Edwarda VII. le senca na vladarskem prestolu, le predstaviteljica angleškega parlamenta, je pa znal kralj Edward vladati in sicer tako, da so bili zelo svobodoljubni angleški republičani popolnoma zadowljivi s svojim kraljem. Dasi so prav dobro znali, da vodi absolutno zunanjopolitiko. Rajnik je bil zvit diplomat, ki je znal pod kraljico Viktorijo popolnoma osamljeni Angleški pridobiti prijateljev in zaveznikov. Glavna zadača Edwardove zunanje politike je bila, da osami Nemčijo, kar se mu je malone popolnoma posrečilo. Kakor je godel Edward, tako so zadnje čase plesali Rusi in Franci, a tudi Italijani, da ne omenjam Turčije in Srbije. Edward VII. je napel vse sile, da odvrne našo državo od zvez z Nemčijo, a to se mu ni posrečilo, ker naš vladar ceni zvestobo in zato ni hotel zapustiti svoje zaveznice Nemčije. Edward se je zato maščeval in povzročil znani turški bojkot proti naši državi, ki je napravil naši trgovini in industriji veliko škodo. Nekdanji lahkoživec, modni kralj, senci sence in kar so mu vse nadale, ko je bil še princ waleški, si je pridobil kot angleški kralj ime najboljšega diplomata na svetu in sicer s polno pravico.

Boj za slovensko zemljo na Kranjskem.

Iz Drage nam pišejo: Zalihog, da smo bili predobri preroči glede občinskih volitev na Travi. Nemci so s svojo listo podrli, oziroma obstali v vseh treh razredih. Prakticirali so kot vedno došlej, kar se jim je tudi to pot obneslo. Že znana stara pesem: Tiščali so z vso silo, da so se volitve razpisale predno so prišli naši slovenski volivci iz tujih šum domov. Čas volitev je bil nepostašen. Mi smo se pritožili, pa so nas više oblasti zavrnile. Nas se je odbilo, onim ugodilo, — pri nas že udomačena viža! Interesanten slučaj se pa je dogodil letos. Naša pritožba zoper nepostaven čas volitev se je zavnila pri deželni vradi 3. aprila. Pri glavarstvu je bila datirana 6. aprila, a volitve so se vršile že 3. aprila. Ali so tako kmalu vedeli za ukrep deželne vlade, ali kaj? Pa niso prodrl takoj sijajno! 12 odbornikov in njih namestnike je volilo in izvolilo 19 volivcev. (Vseh volivcev je okrog 120.) Po hišah so iskali volivcev in v zadnjih sili so jih dovažali z vozmi. Zupan je osebno prosil po hišah, naj vendar gre do na volišče. Na nogah so bili, kot ob takih prilikah vedno, zlasti kneza Auersperga logarji. Pred vsem vsiljivi Kincl in adjutanti njegovi, učitelj, tajnik Lakner in drugi. Kadarko so volitve, stičejo ti ljudje za glasovi prav po loško. Udeležba je bila pičla tudi od stra-

ni Kočevarjev, ker so že tudi ti nezadovoljni z dosedanjem vladu logarjev in njihovih slavnatih mož. Še en slučaj, kako si ti tiči strižejo sukno za gotovo hlače! Prvi razred voli štiri odbornike. Postavno mora biti v tem razredu 12 volivcev. Pri nas jih je pa bilo le 11, ker če bi bili se nastopnega davkoplačevalca privzeli, bi bila slovenska večina. Tega pa niso hoteli, pa so ostali pri 11. Nič za to, saj imajo škarje in sukno in po svetu pa skrbne papane. Teden dni po volitvah so prišli naši ljudje domov. Da so sedaj volitve, prodre slovenska lista v vseh razredih. Zato so tako hiteli z volitvami mimo vseh postav in zakonov, da so si iznova zasigurali županski stolček. Sedaj smo zopet menda za tri leta pod skrbno vladu logarjev in privandnih Kočevarjev.

Albanska vstaja.

Klub vsem mladoturškim trdjavam, češ, da bo albanske vstaje kmalu konec in tudi, da je že albanski vstaš poražen, se le še Albanec kruto bori z Mladoturkom, ki mu hoče vzeti njegove pravice. O najnovejših bojih so došla sledeča poročila:

Boj za Micopče.

Iz Carigrada se poroča, da so napadli Turki vas Micopče, na katero streljajo Turki s topovi. Kosovski vali poroča: »Upam, da se bodo turške čete uspešno borile.«

Boj pri Budakovu.

Turša prednja straža je zadela med maršom proti Prešovu pri Budakovu na vstaške. Vnel se je hud boj. Podrobnosti še niso znane. Najbrž se Turkom slabu godi, zato pa nočejo svetu naznanjati podrobnosti.

Albanci proti Prizrenu.

Vstaši iz Ljume korakajo proti Prizrenu, kjer zahteva turški poveljnik novih čet. V Solun so došli iz Smyrne štirje redif bataljoni.

Veliki vezir o vstaji.

Veliki vezir je izjavil, da bo storila vrla vse, da napravi v Albaniji s postavnimi sredstvi mir in da se ne bo pogajala z vstaški, marveč odloči najorožje.

Vojni minister v Albaniji.

Turški vojni minister je baje sinoči odpotoval v Albanijo na inšpekциjo.

Grozen potres na Costariki.

MESTO CARTAGO POPOLNOMA UNIČENO.

Grozna nesreča je zadela Costa riko. Kakor se namreč poroča, je razrušil potres mesto Cartago. Costa Rica, po našem bi se reklo: bogato obrežje, je najjužnejša centralno-ameriška republika, ki obsega 59.570 km². Obnobje milo, obrežja se boje zaradi mrzlice. Prebivalcev je nekaj nad 263.000: Španci, močno mešani z Indijanci. Prebivalci se bavijo predvsem s poljedelstvom. Kava, banane, koruza, fižol, riž so glavni pridelki, manj je razvita živinoreja. Industrije je malo, pač pa pridelujejo kavčuk in zlato. Costarica je nedovisna republika. Po potresu porušeno mesto Cartago je glavno mesto province Cartago. Leži 1370 metrov nad morjem na visoki ravni. Mesto ima 13.000 prebivalcev. Južno od mesta leži malone neprosten bljuvajoči 3414 metrov visoki ognjenik Irazu.

Cartaško prebivalstvo se je pečalo s trgovino, in sicer so glavni trgovski predmeti kava, sladkor in koruza. Mesto je bilo že dvakrat uničeno, in sicer ga je uniila leta 1723. lava, ki jo je bruhal ognjenik Irazu, leta 1841. pa potres. Po potresu leta 1841. se mesto ni moglo več prav dvigniti, kar dokazuje, ker je štelo mesto pred potresom leta 1841. 23.000, a zdaj šteje le 13.000 prebivalcev.

6000 ponesrečenih!

Prvi je poročal o grozni kartaški nesreči »New York Herald«, ki je dobil poročilo iz Manague v Nicaragui. Poročilo slove: **Nenavadno močan potres je uničil mesto Cartago.** Številno oseb je izgubilo življenje. Tudi drugod v Costa rici so čutili več različno močnih sunkov, a poročil ni, da bi bil potres načrveni tudi izven Cartage, ki leži na vzdobji ognjenika Irazu, veliko škodo. Iz San Juana del Sur (Nicaragua) se je brzjavilo v New York, da je Cartago uničil potres in da je izgubilo vsled potresa 300 oseb življenje. »New York Herald« in costariškemu poslaniku v Washingtonu se pa poroča, da je vsled potresa ubitih, ranjenih in brez strehe 6000 oseb.

V Cartagu plenili jetniki. — Nad nesrečnim mestom proglašeno vojno stanje.

Zemlja se je jela tresti v Cartagu v sredo ob 6. uri 50 minut zvečer. Hiše so se podirale, ko je drlo preplašeno

prebivalstvo na ceste in na cartaške ulice, a rešilo se je le malo ljudi na varne prostore. Klub grozni nesreči so pa kaznenci, ki so pobegnili iz zapora, plenili po mestu. Proglasili so takoj vojno stanje, a vojaki le z največjo težavo vzdržujejo red, čemur se ni čuditi, ker šteje costariška republika le 600 rednih vojakov in 12.000 milice. V mesto San Jose, kjer je škofovska stolica, je došlo več stotin cartaških beguncov. Nesrečne rodbine, ki jim je uničil potres vso last, prenočujejo na prostem na okoliških gričih ponesrečenega mesta. V Cartago so odpotovali zdravniki. Nesrečnemu prebivalstvu pošiljajo jedila. **Škodo cenijo na več millionov dollarjev.**

V Cartagu ni ostala niti ena hiša cela.

V New-York je došlo poročilo iz San Juana del Sur, da ni v celem Cartagu niti ene hiše, ki bi bila ostala. Izpod razvalin so že izvlekli 350 mrličev. Ranjence so odvedli v San José.

IZ »SLOANSKE UNIJE«.

»Narodni Listy« pišejo z ozirom na izstop čeških narodnih socialistov iz »Slovenske Unije«: Češki radikalci se motijo, če misijo, da mora cela »Slovenska Unija« slediti vedno in povsod njihovi taktiki in politiki. V vsaki parlamentarni organizaciji odločuje večina. Parlamentarna komisija »Slovenske Unije« je z vsemi glasovi proti glasovom čeških radikalcev sklenila, da ne bo zavirala, da se nakaže poslovnikova izprememba odsek. Češki radikalci so bili dolžni, da se ozirajo na sklep, ki je bil s tako veliko večino sprejet.

»Hlas Naroda« poroča, da so glasovali proti izstopu iz »Slovenske Unije« poslanci Sviha, dr. Baxa in Klofač. Značilno je, da glasilo češki radikalci »Češko Slovo« izstopa iz »Slovenske Unije« ne omenja.

»Lidove Noviny« poročajo, da namrava poslanec Udržal iz zdravstvenih ozirov odstopiti kot strankin načelnik. Baje postane načelnih češke agrarne stranke bivši minister poslanec Prašek.

ČEHU IN NEMCI.

Kakor se poroča, sledi zasebnim razgovorom pri knezu Fürstenbergu v kratkem in sicer po Binkoški konference nemških in čeških poslancev. Vodil jih bo Bienerth.

KHUEN NA DUNAJU.

Khuena Hedervaryja je zaslišal cesar včeraj opoldne. Khuen je poročal vladarju o političnem položaju in o pripravah za ogrske volitve, ki bodo od 1. do 10. junija. Ob 3. uri popoldne je zaslišal Khuena nadvojvoda prestolonaslednik Franc Ferdinand.

Štajerske novice.

Š Slov. krš.-soc. zveza v Mariboru je imela včeraj dne 6. maja odborovo sejo, v kateri se je sklenilo, da se po svojih odposlancih udeleži ustanovnega zborovanja »Slovenske Straže« dne 11. maja v Ljubljani. Obravnavalo se je mnogo drugih zelo važnih organizacičnih zadev.

Š Narodni svet za Spodnje Štajersko, ki ima v svoji sredi, odkar so zastopniki Kmečke zveze vsled nekorektne postopanja liberalcev izstopili iz njega, same dobre in prijazne liberalne slogaške advokatske dušice; ta svet, ki ni nič druga kot filialka stare slogaške in »mlade« celjske ovinkarsko-liberalne stranke, se je dne 5. maja t. i. posvetoval v Mariboru. Vabljeni so bili na ta »svet« tudi naši somišljeniki, ki pa, dokler se znani famozni ukrep ne izpremeni, ne morejo zavzeti sedežev v tem svetu. Sicer pa, ker je naša Kmečka zveza najmočnejša stranka, bi moral imeti glede na svojo moč tudi sozarmerno število članov. Za naše somišljenike se bo dne 11. maja v Ljubljani ustanovilo obrambno društvo »Slovenska Straže«, ki ji bo sveta dolžnost izvrševati narodno obrambno delo.

Š Za hribolaze. V mariborski Straži priobčuje g. A. Cilenšek, župnik v Poljčanah, svoje velezanimivo turo na švicarske ledene ledenike. V krasnem slogu opisuje znani turist, kako sta z g. Jankotom Mlakarjem plezala po švicarskih planinah. Posebno stilistično opisuje vrtoglavi izlet na znani »Jungfrau-Gletscher«. — »Stražo« našim prisostvom toplo priopričamo.

Š Škandal na mariborskem pokopališču. Kako zagrizeni so mariborski nemški nacionalci, kaže najbolj sledeč zanimiv slučaj. Prijatelj našega lista je bil zadnji torek, dne 3. maja na mariborskem pokopališču. Ko je čital slovenski napis na spomeniku rajnega slovenskega politika Tomšiča, ki ima skoraj edini vklesano slovensko besedilo, pridejo mimo trije nemški burški

in dve razmršeni nemški frajli. Ko slišijo slovenski verz, ki ga je citiral naš prijatelj, ga nahrulijo ti nositelji nemške kulture z odurnim izzivanjem. »Pfui Windische! Pfui! Heil und Sieg!« in slični izbruhovi so se vrstili kar zaporedoma. Sramota je, da nositelji velenemške kulture, nemški buršaki niti na tako svetem kraju, kakor je mirodvor pokojnih, kjer bi naj minilo vsako sovraščvo, ne morejo brzdati svojih nizkih strasti! — Žalostno za prosvitljeno dvajseto stoletje!

Š Osebno odlikovanje. Častni kanonik vlč. g. Simon Gaberc, dekan pri Sv. Magdaleni v Mariboru, je dobil dovoljenje od knezoškofijskega konzistorija, da sme štirikrat v letu pridigati v muceti vernemu ljudstvu v spodbudo.

Š Samoumor. Dne 4. maja se je v Mariboru ustrelil protestant Arpad Toth. Samomorilec je bil mlinarski poomočnik v umetnem mlinu Francovem v Melju. Oče ga je po popoldanski južni zaradi ponočevanja in nerednega življenja okregal, a sin je šel v drugo sobo in se je počil v senci. Bil je priči mrtev.

Š Slovenska kmečka zveza je imela na Vnebohod Gospodov, dne 5. majnika odborovo sejo, v kateri se je volil 1. podpredsednikom dr. Korošec, 2. dr. Jankovič, 3. Terglav; blagajnikom Pišek in tajnikom Žebot. Vršila se je tudi podrobna debata o političnem položaju. Konstatiralo se je, da je vse zlobna in nesramna laž, kar se je v liberalnih listih pisalo o pogajanju slovenskih deželnih poslancev glede obstrukcije. Vršilo se dosegaj ni še sploh nobeno pogajanje.

Š Kmečka hranilnica in posojilnica v Ptaju. Veliko delo se je dovršilo v Ptaju na praznik Gospodovega vnebohoda: ustanovila se je Kmečka hranilnica in posojilnica za ptujski okraj.

Ze dalje časa smo opazovali, da ptujska slovenska hranilnica ni prijazna pristašem S. K. Z., sprejemala je sicer rada njih denar, dajala jim tudi dragovlje posojila, a dobiček je porabljal večinoma v njih sovražne namene; Krščanska slovenska društva niso našla milosti v njenih očeh. Trpeli so nasle, ljubili nas tam niso. Saj je posojilnica sama popolnoma v rokah Plojeve stranke. Večkrat so se slišale razne pričo — in ravno ta večletna nezavoljnost s slovensko ptujsko posojilnico je rodila veliko misel: ustanovimo si svojo posojilnico, za svoje pristaše, za vsoje ljudstvo! Čemu bi podpirali gospode, ki nas ne marajo? Svoji k svojim veljaj tudi tukaj! Načrt je bil izpeljan v četrtek, dne 5. t. m.; popoldne ob 3. uri so se zbrali v minoritskem samostanu možje-zaupniki iz celega ptujskega okraja, ki so po prepričevalnih besedah gospoda poslanca Ozmece in gosp. nadrevizorja Pušenjaka z navdušenjem položili temelj novemu prepotrebnu podjetju, slovenski kmečki posojilnici in hranilnici v Ptaju. Da se je pa ta-le krasna misel uresničila tako hitro, to je zasluga dičnega našega poslanca g. Ozmece, ki je s tem pokazal najlepše, da ljubi svoj narod in mu hčče pomagati v nj

Dnevne novice.

5

+ **Reorganizacija jugoslovenske delegacije.** Včeraj je imel »Slovenski klub« pod predsedstvom dr. Iv. Šusteriča sejo, v kateri je sklenil, predlagat »Zvezi južnih Slavena«, naj se vrši skupni sestanek vseh jugoslovenskih drž. poslancev pod predsedstvom staroste. Na tem sestanku naj se izvrši odkrit razgovor v zadevi skupne parlamentarne organizacije, da se pojasni obojestransko staliče in po možnosti razpršijo nesporazumljenja. »Zveza južnih Slavena« je sprejela predlog »Slovenskega kluba« in skupni sestanek se vrši prihodnji četrtek, dne 12. t. m. ob treh popoldne.

+ **Volitev odbora Katol.-polit. in gospodarskega društva za Slovence na Koroškem.** Za predsednika je bil soglasno zopet izvoljen z velikanskim navdušenjem dosedanji predsednik gosp. dr. Janko Brejc. Pač lepo zadoščenje za grde napade od strani liberalcev, kojih peščica se je na občnem zboru v očigled nad 300 zbranim zaupnikom iz cele slovenske Koroške ni upala odpreti ust, da bo potem prav po liberalni maniri udrihalo na nepristojnih mestih. V odboru so bili izvoljeni gg.: Poslanec Fr. Grafenauer, prošt Gr. Einspieler, župana J. Kogelnik in P. Miklavčič, misgr. V. Podgorc, kanonik Dobrovč, Albin Ehrlich, Janez Vošpernik, Miha Turk; kot namestniki gg. Gr. Pak, Andrej Wutti in župan Vidmar, kot pregledovalca računov gg. Josip Zeichen in J. Koželj.

+ **Orel** se je ustanovil pretečeno nedeljo v Stari Loki. V enournem govoru so se razložila načela in namen telovadnega odseka. V odboru so bili izvoljeni: Ivan Hafner, načelnik, Fran Porenta, podnačelnik; Roman Kramarski, tajnik; Jakob Hribenik, blagajnik; odbornika Andrej Šifrer in Fran Pokorn. Telovadcev je pristopilo 29, podpornih članov 9. Za tukajšnje razmere nenavadno veliko število. Na zdar!

+ **Občinske volitve v Beli Krajini.** C. kr. deželna vlada je potrdila volitve za občino Talčji vrh. Za župana je bil izvoljen posestnik v vasi Otovec Suhopec. Za Črnomelj je potren prvi in drugi razred. V tretjem so potrjeni trije odborniki, en mandat je razveljavljen in bo nova volitev, pri kateri bo treba voliti le enega odbornika.

+ **O tržaških delavcih.** Minuli teden se je pred tukajšnjim obrtnim sodiščem vršila tožba članov N. D. O. proti Mag. Zen za odškodnino. Juristi pri N. D. O. so delavcem sestavili tako tožbo, da so napačno tožili in vsled tega tudi propadli. Kot priča je bil tudi dr. Brnčič, ki je bil ta dan ves srečen, ker se mu ni bilo treba »truditi« s slovensko govorico, ampak je pričal kar v laščini! Škoda da Fel. Venezian ne živi več! Tajnik N. D. O. je pa pokazal svetu narodnost, ki se jo je navadil pri 20. septembra krvavomansetarjih, zato je pa pričal večinoma v nemškem jeziku! Seveda »Edinost« na to molči kot grob!

- **Kolesarski odsek S. K. S. Z. v Gorici** se je ustanovil na Vnebohod popoldne v S. K. S. Z. Pristopilo je lepo število mladenci in mož, ki se zanimajo za kolesarski šport. Odsek ima svoj delokrog po celi deželi. Član je lahko vsak kolesar, ki je obenem član kakake naše organizacije. Opozarjamо društva, naj to naznanijo svojim člonom, ki so kolesarji, da pristopijo.

- **Mladeniški tečaj za cerkniško okrožje Orla** se bo vršil o Binkoštih, in sicer v nedeljo, 15. maja tehnični pouk v Cerknici, v ponedeljek, 16. maja pa izlet Orlov celega okrožja na Križno goro pri Ložu, združen z javnim ljudskim shodom. — Ze danes opozarjamо vso okolo na to prireditve, s pripombo, da se vrši ob vsakem vremenu. Natančnejši program še objavimo.

- **Na progi Jesenice-Trbiž** bosta s 1. junijem zopet pričela voziti sezjska vlaka št. 1720 in 1721. V rokah imamo tozadovno odredbo železniškega ministra. Železniško osobje, kar ga je vsled tega več treba, je že zopet upostavljen. Zaslugo za to imajo izključno poslanci S. L. S., predvsem g. Povše in naš vrlji Pogačnik, ki je z vso močjo svoje vztrajnosti in ugleda obdelaval finančnega in železniškega ministra toliko časa, da sta se podala. Kaj pomeni proti temu interpelacija kakega Hribenika, ki jo pošlje na Dunaj, da jo potem lahko prineše »Narodu«. Našim poslancem pa iskrena hvala! — Niso se nam uresničile naše želje v tisti meri, kakor smo jih gojili, ker mi Dolinci rabimo imenovanata vlaka ne le poletu, ampak tudi pozimi, pa upamo, da ne bo nepremagljivih ovir tudi to doseči. Saj vozimo mimo nas vlaki, ki bi jih mnogo lažje pogrešali, kot imenovanata dva. Zanašamo se na naše poslance, da nam pomagajo še dalje v tej zadevi.

- **Nesreča na Dolenjskem.** Urh Srebernjak, posestnik v Lakencu, župnija Trebelno, se je pogovarjal 3. t. m. z Jožetom Zajc. Med pogovorom je pa Zajc postal tako dobro razpoložen, da je iz same prijaznosti prijet Srebernjaku, mu nastavil nogo in ga vrgel na tla. Pri tem padcu se je pa Srebernjaku zlomila leva noga nad stopalom. — Iste dne se je ponesrečil Frančišek Može, posestnikov sin iz Srebernič pri Novem mestu. Vozil je deske. Nazaj grede se je vsesel na prazen voz, kjer se mu je pa zmaknilo, da je padel pod voz in dobil dve veliki rani na glavi. — Zidar Janez Jerala, ki je delal pri zgradbi nove cerkve v Šmarjeti, je šel na večer pred Vnebohodom z dela domov. Med potjo mu je pa noga zdrsnila, da je padel in zlomil si levo nogo v goleni. Res nesrečen dan.

- **V bolnišnico usmiljenih bratov** v Kandiji je bilo meseca aprila sprejetih 154 bolnikov. Od marca jih je bilo ostalo 77, skupaj 231. Tekom meseca je bilo odpuščenih iz bolnišnice 90 ozdravljenih, 40 zboljšanih, 8 neozdravljenih, 5 jih je pa umrlo, in sicer 2 za jetiko, 2 za naduho, 1 pa vsled pretresa možganov.

- **Poročil** se je dne 5. t. m. g. Vinko Roblje, nadučitelj v Podkraju z gdč. Nežiko Rovšek iz Kresnic. Bilo vedno srečno!

- **Vič-Glince.** »Bogomila« vabi k predavanju v ponedeljek, 9. t. m. zvečer po šmarnični pobožnosti. Predaval bo gosp. profesor dr. Jerše.

- **Umrla** je v Velikih Žabljah gospa Marija Makovec, soproga Ivana Makovca, uslužbenca južne železnice v Nabrežini.

- **Prvi čebelarski tečaj** za Istro se je vršil v Pazinu od 1. do 4. t. m. na državnem vzornem gospodarstvu. Tečaj je vodil najboljši strokovnjak čebelarstva v Istri g. Lovro Tomašić, učitelj v Novakih. Udeležilo se ga je 36 mladenci in mož iz raznih krajev Istre, ki so z veliko pazljivostjo sledili teoretičnemu in praktičnemu predavanju. Na svršetku ustanovilo se je čebelarsko društvo. Želimo obilno sadu od koristnega podvzetja!

- **Zaplitanje trgovin.** Od 1. t. m. naprej je stopila v veljavno postava, ki določa, da se morajo trgovine, kjer se prodajajo jestvine in druga živila, zapirati ob 9. uri zvečer, vse druge prodajalne pa vsaj ob 8. uri. Ta postavna doloba pa ne obsegata samo trgovine, ampak tudi vse prodajalne produktivnih obrti. Odslej bodo torej morali zapirati ob 9. uri zvečer svoje prodajalne mesarji, mlinarji, slaščičarji, peki itd. Krojači, šivilje in čevljariji, ki imajo javne prodajalne, bodo iste že ob osmih zvečer morali zapreti. Postava tudi določa, da se pred 5. uro zjutraj nobena trgovina ne sme odpirati.

- **Poročil** se je v sredo gosp. dr. Miroslav Muha, c. kr. sodnik v Pulju z gospodinčno Adelo Kocjančičevu. Bilo srečno!

- **Mednarodna razstava v Benetkah.** Obisk mednarodne umetniške razstave v Benetkah je velikansk. V Benetke prihajajo gledat to znamenito razstavo tuji iz vseh delov sveta. Časopisje vseh narodov je polno hvale o tej razstavi. Slovenci si ogledajo razstavo o Binkoštih ob prilikl izleta »Ljubljane« v Benetke.

- **Razpisane učiteljske službe.** V šolskem okraju Krško so do 25. maja t. l. v stalno nameščenje razpisane sledeče učiteljske službe: nadučiteljsko mesto na štirirazrednici na Raku, nadučiteljsko mesto na dvorazrednici v Št. Juriju pod Kumom, voditeljsko mesto na enorazrednici v Svibnem, po dve učni mesti na petrazrednici v Cirkljah in na trirazrednici v Št. Rupertu, po eno učno mesto na petrazrednici v Leskvcu, na štirirazrednicah v Št. Juriju in Št. Janu in na trirazrednicah v Šmarjeti in Tržiču. Pripominja se, da se bo po eno učno mesto v Leskovcu, Št. Janu, Št. Rupertu in Cirkljah oddalo le moškim prosilcem.

- **Iz Tržiča.** Prvi majnik je proslavilo Slov. izobraževalno društvo z dobro obiskano veslico, katero so predili naši vrlji Orli v dvorani gospe Pernetove. Tamburali so, peli in proizvajali čarobno burko »Repoštev«, ki je izvabila vsem gledalcem mnogo smeha. Saj so se pa tudi potrudili naši Orli, da so vrlo dobro rešili svoje vloge. — Sv. Florijana praznik se je kaj slovesno praznoval. Počivalo je delo po tovarnah. Slovesne procesije se je udeležilo nebroj ljudstva, tukajšnje šole in požarna ljubdstva. Popoldne je gasilno društvo imelo svoje vaje in sicer so poizkusili gasiti cerkev v slučaju požara, katerega nas Bog obvaruj. Prihodnje leto bo 100 let, odkar je pogorel Tržič.

- Društvo sv. Jožefa napravi ob ugodnem vremenu jutri v nedejo romarski izlet na Brezje. Ondi bo sv. maša z gorovrom. Telovadni odsek odkoraka iz

Brezij k radovljiskim Orlom na prijateljski sestanek. V slučaju slabega vremena se izlet preloži na poznejši čas.

- **Demonstracije ob odhodu padovanskih izletnikov.** Iz Trsta poročajo: Sinoč ob 11. uru so padovanski izletniki odpotovali s parnikom Metkovič. Pomol sv. Karla je policija zaprla, zato so se demonstrantje zbrali ob nabrežju Sanitā ter ponovno vzklikali: Viva Trieste! Viva Padova! Ko je parnik odpel, so pričeli nekateri demonstrantje povati redarje, vsled česar je bilo aretriranih 10 oseb, med temi dva Padovanca, ki nista odpotovala. Blizu Lloydove palače se je bilo zbralo tudi par sto Dalmatincev, ki so reagirali na vzklike laških demonstrantov, in slišati je bilo tudi več vzklikov proti Italiji. Okoli 300 laških demonstrantov se je potem podalo po mestu, a pred kavarno Chiozza jih je policija okolo pole ne ponoči razgnala. Druge nesreče ni bilo.

- **Umrli** je v Kranjski gori dne 6. t. m. Simon Žerjav, eden izmed dveh najstarejših mož v fari, star 93 let. Drugi dva meseca starejši Janez Kobič v Gozdnu pa še živi.

- **Moža ubila.** Iz Celovca se poroča, da je 41letna posestnica Osošic v Gvaličah pri Porečah ubila v noči od sobote na nedeljo svojega moža in vrgla truplo skozi okno. Žena in mož, ki je prisel nekoliko vinjen domov, sta se prepričala, pri čemer se je ženska takoj razburila, da je bila toliko časa po svojem možu, dokler se ni zgrudil na tla. Morilko, ki gotovo ni pri pravi pameti, so izročili deželnemu sodišču.

- **Goljufije v Opatiji.** V Št. Peter pri Novem mestu pristojni posestnikov sin A. d. S. Sporer je v družbi neke Neže Vertovac poneveril pri raznih ljudeh v Opatiji okoli 400 K, nato pa pobegnil.

- **Nemško nasilje.** Mestni svet dužnaki je sklenil, da se za voznike motorjev in za izvoščake na mestnih cestnih železnicah sme nastaviti samo Nemce.

- **Iz Mokronoga.** Slavno uredništvo »Slovenca« v Ljubljani! Glede na dopis iz Mokronoga v Vašem cenjenem listu z dne 28. aprila 1910, št. 95, prosimo sklicujoč se na § 19. tisk, zakona, da objavite sledeči stvari popravek: Ni res, da imajo Sokoli med službo božjo svoje kavelske vaje, kar so storili pretečeno nedeljo na vrtu za cerkvijo. Res je marveč, da Sokoli med službo božjo ne telovadijo, res je, da društveniki v nedeljo, dne 24. aprila 1910, sploh niso telovadili, pač pa je telovadil naraščaj na vrtu za cerkvijo, a to od 3/4 ure do 3/2 ure popoldne, torej pred popoldansko službo božjo. Naraščaj je ob 3/2. uri po izrečenem ukazu staroste pod poveljem načelnika odkorakal; dečki so se preoblekle in šli točno ob 2. uri skoraj polnoštevilno v cerkev. — Telovadno društvo »Sokol« v Mokronugu. — Franc Žlajpah, načelnik.

- Besedo ima naš dopisnik.

- **Razpisani ustanovi.** Domobransko ministrstvo razpisuje z odlokom z dne 23. sušca t. l., št. 629/XIII., dve ustanovi grofa Deblina (češki oddelek) za vstop pričetkom prihodnjega šolskega leta v vojaško vzgojevališče. Prosilci morajo dokazati, da nimajo v to potrebnih sredstev ter da so češkega, odnosno moravskega plemstva. Prošnje s potrebnimi dokazili so vlagati do 15. t. m. pri c. kr. namestništvu v Pragi. Podrobnosti so na razpolago pri mestnem vojaškem uradu.

- **Bela vrana.** V lovišču Stranje pri Kamniku ustrelil je dne 5. t. m. lovec F. S. belo vrano. Peroti in rep so umazano bele, glava in kljun pa črna. Vrana je naprodaj.

- **Iz Reke.** Slovensko bralno in izobraževalno društvo na Reki naznanja, da se je na poziv v slovenskih časopisov prvi odzval z darilom izbranih knjig za društveno knjižnico g. Anton Simčič, deželní uradnik v Ljubljani. Društvo se mu tem potom javno zahvaljuje s prošnjo in pozivom, da se tudi drugi Slovenci spomnijo obmejnih bračov. Društvo lepo napreduje in člani rastejo od dne do dne. Kmalu ne bo Slovenca na Reki, ki ne bi bil v organizaciji. Kličemo Vam še enkrat, rojaki: podprite nas!

- **Padovanski izletniki v Kopru.** Iz Kopra, 6. maja: Danes so bili tu padovanski izletniki, ki so si ogledali razstavo in druge znamenitosti mesta. Ko so izletniki odhajali k parniku, da bi se ob 1. uri popoldne odpeljali v Trst, so jih spremili do pomola visokošolci, učiteljičniki, gimnaziji in tudi nekaj koprske sodrge v raztrganih in — gospodskih hlačah. Ko so bili gostje na parniku, so začeli Koprčani kričati: Evviva l'Italia! Abbasso l'Austria! — Gostje so se držali mirno; omejali so se na klice: Evviva Capodistria italiana! Ko so pa Koprčani zazrli na pomoč znanega Slovenca, so začeli peti neko

pesem o barbarih. Tedaj so pa tudi nekateri Padovanci pozabili na ono mejo dostojniosti, katere bi že zbog najprimitivnega takta ne smeli prestopiti kot gostje v tuji deželi. Med klice: Evviva Capodistria italiana! se je pomešalo iz vrst Padovancev tudi nekaj klicev: Abbasso l'Austria! V čast izletnikom moramo pristaviti, da je bilo čuti le nekaj takih vzklikov; mislimo pa, da je bilo tudi to preveč. Kaj bi bilo, ko bi n. pr. mi prišli v Italijo, pa bi kričali »Doli z Italijo! — Vohče so porabili naši vročekrni neodrešenci prihod Padovancev v to, da so zopet enkrat dali duška svojim irredentističnim čustvom. Odhod se je razvil v pravo irredentistično manifestacijo.

- **Izlet.** ki ga je priredila dne 1. maja požarna brama s Hrušice k Sv. Joštu nad Kranjem, je bil, kakor pravijo udeleženci, jako ljubek in prijeten. Po sveti maši je odšla požarna brama od Sv. Jošta v Kranj, kjer je imela skupno kosilo, odtod pa na Brezje. Vsi so bili kaj zadovoljni, in taki skupni izleti dobro požive duha skupnosti in edinstva.

- **Istrsko vino.** V Istri, zlasti na Busičini je še mnogo belega in črnega vina pri kmetih na prodaj. Kdo ga želi kupiti, kakršnokoli mero nad 56 litrov, naj se obrne na poslance Fr. Flega na Počekaju, pošta in postaja Buzet (Pingente), ki ali sam proda vino, ali pa posreduje radovljivo pri prodaji vina od kmetov.

- **Wrightov letalni stroj** je na ogled v Celovcu na dvorišču šolskega poslopja v Benediktinskem trgu. Prve poskušnje z njim namerava še pred binkoštnimi prazniki napraviti inženir S. a. b. a. t. n. i. k. na vojaškem vežbališču pri Št. Juriju pri Celovcu.

- **V smrt na vešalih** je bil pred graškimi porotniki včeraj obsojen rudar Jansz Brodnjak, ki je po nekem pretepu, ko je iskal napadalc, dobil na cesti 35 let starega hlapca Franca Schoberja ter ga umoril. Predno je dobil Schoberja, je kričal, da bi rad 20 ljudi umoril.

- **Umrl** je č. g. Frančišek Dupejnik, župnik pri Sv. Frančišku. Pogreb bo v ponedeljek ob 10. uru dopolne.

- **Pisar ustrelil notarja.** 26. m. m. je naprosil notar Mijo Repajič v Martincih mimoidočega občinskega redarja, da bi njegovemu hlapcu pomagal plug naložiti na voz. Redar je sn

ti molče, ni tožila, a le smilila se nam je, ko se je razgovarjala s svojim soprom in bridko vzklknila: »Oj, ko bi bila znala, koliko bo sitnosti in potov, bila bi vse skupaj vrgla v ogenj in nič bi ne bilo.« Naš poročevalec je imel včeraj tudi priliko, da je kratko govoril z gospodom Hammerlitzom. Kakor znano, je gospod Hammerlitz vpokojen finančni resicijent. Pripovedoval je, da je stvar njega zelo zadela. Rad ima svojo soprogo. Misil si je, da bo imel mirno življenje zdaj, ko se mu po dolgoletni službi v finančni straži omogoči, da bo živel trajno le svoji rodini in svojim priljubljenim študijam. Pripovedoval je Vašemu poročevalcu, da ga zelo boli, ker se časopisje tako bavi z njegovo rodbino. »Misil sem, da bom mirno živel, a zdaj pride to. Nič drugega, kakor zavist je napravila to spletko, ker nam ne privoščijo, da bi mirno živel na svoja starata leta.« In pripovedoval je gospod Hammerlitz, kako da je popravljal hišo in pokazal svoji žuljavi roki. Gospod Hammerlitz je, kakor pravimo, lep mož. Visoke, kakor sveča ravne, krepke postave. Ne prisodil bi mu, da ima 48 let. Lepa, dolga brada, lepi črni lasje, lepih oči. — »Hudo mi je,« je rekel, »ker gleda doma vse na nas, da vse govori o nas.«

Iz preiskovalnega zapora izpuščeni gospod Hladnik je tudi lep človek, visoke, vitke postave, zarjavalega obraza, bistrih oči, naglih, hitrih kretenj, ljubezniv. Nosi lepo modro-črno obleko. Njegova žena je, kakor smo že poročali, Tolazzijeve rodbine.

Ljubljanske novice.

Ij Predprodajo vstopnic za prvi veliki koncert »Ljubljane«, ki se vrši v sredo 11. t. m. zvečer, je prevzela trafka »Uniona« ter se dobe ondi vstopnice od jutri dalje.

Ij »Slovensko gospodarsko in izobraževalno društvo za Trnovo in Kranovo« se najtopleje zahvaljuje preč. g. Viktorju Köchlerju, župniku na Igu za veledušen dar 10 K za društveno knjižnico povodom svojega odhoda iz Trnovskega. Bog vzbudi društvu mnogo takih dobrotnikov!

Ij Odlikovanje. Cesar je podelil provincialni prednici avstro-ugrske uršulinske province, Tereziji Heidrich v Ljubljani, zlat zaslужni križec s krono.

Ij Za ključarja Šentpeterske cerkve je imenovan in potrenjen od škofijskega ordinarijata podpredsednik trgovske in obrtnice zbornice g. Ivan Kregar.

Ij Dve sv. maši na Rožniku. Zenski oddelek S. K. S. Z. ima jutri v nedeljo, ob 8. uri zjutraj skupno sveto mašo na Rožniku. Člani S. K. S. Z. se vabijo k številnim udeležbi. — Ob 9. uri pa priredi osobje tvrdke Tönnies tudi na Rožniku sveto mašo in se vabijo vsi prijatelji.

Ij Musica sacra. Jutri, šesto nedeljo po Veliki noči, se bo pri veliki maši ob desetih izvajalo v stolnici sledeče: Missa »Rosa mystica«, zl. P. Griesbacher, Alleluja z dvema verzikloma, zl. Ant. Foerster, pri ofertoriju: »Salve Mater«, zl. Don Pothier.

Ij Umrla je danes v Trnovem Jera Doberlet, sestra g. Doberleta.

Ij Vojaška godba pri delavčevem pogrebu. Vojaška godba spremila je včeraj k pogrebu Fran Gorjupa, delavca tobačne tovarne. Bil je svoj čas vojak v vojski pod maršalom Radckijem na Laškem.

Ij Obsoten Sokol. Danes dopoldne se je moral zagovarjati zaradi razdaljenja časti pred okrajnim sodiščem J. Cescutti, trgovski pomočnik, član ljubljanskega Sokola. V gostilni »Pri Lipi« je bil namreč pred dnevi »nekoč vinjen«, kot je sam izpovedal, v družbi nekega prijatelja. Sokolska olika pa je itak znana. Začela sta klicati »čuki« in peti znano narodno pesem, ki sicer sama na sebi ni nič hudega. Pri tem pa je Cescutti namigaval na sednjo družbo, v kateri je bil J. Hočvar, uradnik »Vzajemnega podpornega društva«, ki je Orel. To rjovenje se je ponovno ponavljalo in bilo skrajno izvajajoče in žaleče za omenjeno družbo. Ker Cescutti po sokolski navadi ni hotel dati g. Hočvarju zadoščenja, ga je ta tožil in Cescutti je bil obsojen na 10 K ali 4 ur zapora. Taka je napredna sokolska olika!

Ij Obrtniški vestnik. Iz obrtniških krogov smo prejeli naslednje poročilo:

Na zadnji razstavi obrtniških vajencev v Ljubljani smo opazili lep napredok.

Izdelki nekaterih vajencev so bili res

čedni in vzorni. Slabo pa so bili zastopani zidarji, tesarji in kamnoseki.

Morda je vzrok ta, ker stavbeni obrtniki izvršujejo svoje obrti bolj v poletnem času, ko se več ne poučuje v vajenkih šolah.

Nekateri stavbeniki pa tudi nimajo učnih pogodb z vajenci.

Zato bi morda bilo najbolje, ako bi se

vajenci stavbenih obrtnikov pridelili obrtni šoli, koder se vrši pouk za te obrtnike v zimskem času. Tak pouk bi bil na korist tudi mojstrom samim.

Ij Blagajnik »Narodne delavske organizacije pred sodiščem. Albert Moravec, trgovski uslužbenec v Ljubljani, je bil blagajničar »Narodne delavske organizacije« v Ljubljani in je poneveril 479 K 16 vin. društvenega denarja, nadalje pa, kakor sam pripoznava, si je tudi prisvojil 50 K članarine tako, da prizadeta škoda znaša 479 K 16 vin. Obdolženec navaja za vzrok poneverjenja, da je moral plačati neke nujne dolgov ter da si je denar samo izposodil. Temu zagovoru pa sodišče ni moglo verjeti, kajti on bi bil lahko načelnštvo društva prosil za posojilo, ne pa, da si je denar sam prilastil. Ko je Moravec uvidel, da ne more pravne svote povrniti, poneveril je nadaljnje zneske, mislec, da bo imel pri kvartanju srečo, a se je bridko varal. Kaznovan je bil s širitevšensko ječo.

Ij Zadruga krojačev, krojačic itd. naznanja, da se vrši redni občni zbor zadruge v nedeljo, dne 8. maja t. l., dopoldne ob pol 10. uri v hotelu »Ilirija«, Kolodvorske ulice, z običajnim dnevnim redom.

Ij Gosp. Adolf Dobrovolny, bivši član slovenskega gledališča, je sedaj ravnatelj češkega gledališča na Kraljevih Vinohradih.

Ij Nova patent ura »pendula« z električno budilno in signalno pripravo. V izložbenem oknu g. Milko Krapeža, urarja in trgovca v Ljubljani na Jurčičevem trgu, je občinstvu na ogled »Patent Zorn Ravnikar« nova električna budilna in signalna ura »pendula«, katera je tako praktična in zanesljiva za vsako stanovanje, posebno pa za hotele, šole, zavode, samostane, tovarne itd. Urejena je tako, da lahko deluje v različnem času na enem samem ali na večji številki električnih zvončev, in sicer v hotelih za tuje po raznih hotelskih sobah, za tovarne, šole, zavode itd., pa da daje signale za delo in pouk. Sistem kakor tudi izdelava teh ur za navedeno rabo, je bila od različnih tu- in inozemskih strokovnjakov pohvaljena kot najboljša in praktična do sedanosti.

Ij Koncert vojaške godbe bo jutri zvečer v hotelu »Union«.

Ij Radi oddaje stavbno kiparskih del za zgradbo državne obrtniške šole v Ljubljani vršila se bo dne 12. maja t. l., ob desetih dopoldne javna pismena ponudbena razprava pri mestnem magistratu v pisarni stavbnega urada.

Ij Nesreča na ulici. Ko so šli včeraj popoldne otroci iz šole, so se posestniku Blažu Mišu iz Gorjuš, občina Dol v kamniškem okraju, na Emonski cesti splašili konji in podrlji 8letnega Mirkota Šegata, kateremu je šlo kolo čez glavo ter ga smrtnonevarno poškodovalo. Tudi Miš je padel z voza in zabil pri tem na glavi znatno telesno poškodbo. Konja sta nato dirjala do Turjaškega trga, kjer ju je stražnik ustavil in oddal v nek hlev. Poškodovanega dečka so prepeljali z rešilnim vozom v deželno bolnišnico, Miš pa, ker je bil na sumu, da se je nesreča radi njegove krvide zgodila, je policija artovala in začasno priprila. Mož je pri uradu napovedal trikrat napačno ime, kar bode pri sodišču njegov položaj še otežkočilo.

Ij Dva ponarejena komada po 5 K so pred kratkim konfiskovali na tukajšnji glavni pošti. Denarja sta precej dobro izdelana.

Ij Na oklicih so: železniški sprevidnik Frančišek Sovinc z šiviljo Marijo Sušnik; Ignacij Lavrič, posestnikov sin z posestnikom Marijo Kregar rojeno Babnik.

Ij Domobranska godba prvič nastopi jutri pri prisegi domobranskega pešpolka št. 27 na dvorišču domobranske vojašnice.

Ij Stražnika si je prvoščil. Miha Vojska, 43 let stari delavec iz Doba, brez stalnega bivališča, je notoričen pjanec ter duševna in moralična propalica, za človeško družbo skrajna nadležnost. Dne 15. aprila t. l. se je kar na lepem brez povoda lotil službo opravlajočega stražnika in ga jel zmerjati s »smrkovcem in ušivim policajcem«. Stražnik ga je zlepa opominjal, ko pa vse ni nič izdal, ga je aretoval. Vojska se mu je pa s tem zoperstavil, da ga je jel suvati v prsa in ga skušal vreči na tla. Obdolženec, ki le deloma dejanje priznava, bo zato sedel tri mesece v težki ječi.

Ij Motena zabava. V noči 27. marca so Predovičevi hlapci doma na dvorišču na Ambroževem trgu tako na glas prepevali in kalili nočni mir, da jih je moral v bližini službujoči stražnik opominjati, da naj prenehajo z upitjem. Dočim so se ostali hlapci odzvali temu pozivu in odišli v hlev, je začel hlapec Franc Marenč na stražnikom kričati, da nima na dvorišču ničesar opraviti.

Ko pa mu je ta položil roko na ramo in mu napovedal aretacijo, se je vrgel Marenč na tla na hrbet in začel z rokama suvati in z nogama brcati tako, da je stražnik spodnesel nogo in je le-ta čezenj padel. Ko je stražnik vstal, priskočil je na pomoč tovarišu Janez Krvišek in potegnil stražnika v stran. Sele, ko so drugi ljudje pomagali stražniku, mu je bilo možno odpeljati Marenča na stražnico. Marenč pravi, da je le vsed počitki pijači padel, Krvišek pa navaja, da je hotel tovariša pobrati. Ta prazni izgovor pa jima ni pomagal, kajti obsojena sta bila vsak na štiri tedne težke ječe.

Ij Za Rokodelski dom v Ljubljani je nabral g. Jožef Korbič v majhnih zneskih po 20 vinarjev 19 K 20 vinarjev. — G. Fr. Star, pleskarski mojster v Rožnih ulicah, št. 31, je daroval v isti namen 2 K 80 vinarjev. Bog plačaj!

Ij S kolesom podrl je včeraj v Kopitarjevi ulici nek kolesar illetnega Pavla Ješovca, ne da bi ga bil poškodoval. — Na Vodnikovem trgu pa je nek sodarski pomočnik s kolesom podrl delavčeve ženo Marijo Polajnarjevo, katera se je pri padcu poškodovala.

Ij Tatvina kolesa. Sinoči je bilo izpred hiše št. 1 na Cojzovi cesti ukrazeno snailcu oken Ivanu Šusterščku kolo, vredno 80 K. Kolo je črno pleskano in prostega teka. Tat je še neznan.

Ij Vjel je kontrolor gosp. Rudolf Zoratti malo papigo, katero dobi lastnik pri oskrbništvu v justični palači.

Ij Izgubljeno in najdeno. Učenka Ana Rutarjeva je izgubila 7 K vreden ščipalnik. — Sluga Ivan Slapničar je našel prstan.

Izpred sodišča.

Surovi sin. Jože Jeriha, posestnika sin v Prežganjem, je bil silno jezen na svojega očeta, ker mu ni maral dote izplačati. Dne 28. marca t. l. je prišel počni domu. Takoj je bil razgrajati in se jeziti nad očetom, ki je že v postelji ležal. Da bi se ognil prepiru, jo oče vstal in šel proti durim. Sin pa je očeta sunil s pestjo v gorende čelusti in mu zadal krvne podplutbe ter mu izbil zob »sekavec«. Jože Jeriha dejanja ne taji; sedel bo tri mesece v ječi.

Svoj stan si je hotel poboljšati. Anton Dežman iz Lancovega je bil pekovski vajenec, potem pa navadni delavec. Da bi si zboljšal svoje stanje, hotel je postati železniški delavec in je v to svrhu potreboval potrdila, da je zidar. Imel je pa neko staro delavsko knjigo, katero je na ta način popravil, da je ponaredil številko rojstnega leta in izbrisal besedo »delavec« ter zapisal »zidar«. Ravno tako je ponaredil letnico pri vstopu in izstopu iz službe. Na podlagi tako popravljene stare knjižice, katero je nesel njegov oče k županstvu, je mislil, da bo dobil v tem smislu napravljeno novo delavsko knjižico, a tu se mu je prišlo na sled in se ga je sodišču ovadilo zaradi goljufije. Obsojen je bil na šest tednov ječe.

S sekiro ga napadel. Na večer dne 28. novembra m. l. sta domača fanta, 23 let stari Janez Peterlin in njegov brat France v Depali vasi razgrajala pred hišo posestnika Pavovca. Posestnik Valentín Colnar ter hlapca Štefan Redenšek in Andrej Kurent so razgrajala prepodili. Brata Peterlin sta zbežala domu, Colnar je pa še nekoliko počakal pred njunim stanovanjem. Kar naenkrat skoči Janez Peterlin oborožen s sekiro ter udari z ojstrino po Colnarju s tako silo, da mu je presekal čelno kost in celjusti. Obdolženec, kateri je bil že dvakrat zaradi tepeža kaznovan, priznava svoje dejanje. Sodišče ga je obsodilo na dve leti težke ječe.

Nasilen berač. Martin Jenko, 63 let stari delavec v Godešiču, je znan berač in postopač ter je bil zaradi raznih hudočelstev in prestopkov že večkrat kaznovan. Dne 24. aprila je zopet beračil po Škoji Loki. Tamošnji stražnik ga je ustavil zaradi tega, a Jenko se je zadržal nad njim, češ »da se ne pusti od policajev rihtat«. Aretaciji se je s silo uprl, ga sunil v prsa, z nogo pa v trebuhi. Za kazen mu je sodišče naložilo šest mesecev težke ječe.

Razne stvari.

Graf Zeppelin na Dunaju. Graf Zeppelin se pripelje s svojim zrakoplovom na Dunaj dne 6. junija.

Dom za zapuščene ženske. Gospa H. M. Russel v Londonu je zapustila pet milijonov kron, da se osnuje dom za one žene, ki so jih zapustili možje, ali ki so morale zapustiti svoje može.

Grozna eksplozija. Iz Birminghma se poroča, da se je 4. t. m. zgodila grozna nesreča v rudniku Dalos, last družbe Coal in Cok. Nesreča, ki je zahtevala več sto žrtv, se je zgodila okoli 1. ure popoldne. Do 3. ure popoldne so

izkopali okoli 300 trupel. Vsa dela v rudniku so ustavili.

Brat proti bratu z orožjem. Iz Pazina se poroča 3. t. m., da je Franc Fornasar ranil v prepircu svojega brata Jožefa s srpm na roki. Zadnji je potegnil iz žepa revolver proti bratu, ta pa je pobegnil. Nato je Jožef Fornasar strejal proti nekemu balkonu, na katerem je bila neka gospa z otroci, vendar ni nikogar zadel. Ustrelil pa je tudi v nekega človeka na cesti in ga smrtno ranil. Napadalca so zaprli.

Znake za časnikarske poročalce je dovoljeno dunajsko policijsko predsedstvo. S tem bo na eni strani omogočeno poročevalcem neovirano gibanje, na drugi strani pa bo izključeno, da bi kdo se izdajal za poročevalca, ne da bi bil v to opravičen. Tudi praški časnikarji že dolgo prosijo za dovolitev takih znakov.

Čuden slučaj. V Karlovcu bi bil imel velikonočno službo božjo opraviti v saborski cerkvi sam patriarh. Začetek je bil določen na 9. uro, a ker je patriarhu nenadoma postalo slabo, so opravilo odložili na 10. uro dopoldne. To je bila velika sreča, kajti ob tri četrt na deset se utrga v cerkvi 10 stotov težak veliki svetilnik in pada na tla, kjer se razbije. Ko bi se bila služba božja pričela ob 9. uri, bi bila strašna nesreča neizogibna, ker bi bila ravno pod svetilnikom stala vsa šolska in druga mladina.

Princ Jurij zopet straši v politični javnosti. Kakor se je že poročalo, se princ ne namerava več vrneti v Kragujevac; sedaj se čuje, da namerava pričeti odprt boj proti radikalcem, ki so sedaj na vlasti in ki so ga tudi poslali v K

KONCERT »LJUBLJANE«. v sredo, 11. maja.

Solospevi prvega velikega koncerta »Ljubljane« so zgodil znamenite skladbe deloma tujih deloma domačih skladateljev. Operna pevka gospica Gerbičeva, ki nastopi pri nas doma prvič na koncertnem odrvu, bo pela mogočno, pa tudi zelo težko arijo iz Smetanove operre »Libušec ter tri krajše pesmice Chopina, kateri nam je znan po svojih prosluh klavirskih delih. Kako vedo drugod ceniti fino premišljeno, res temperamentno predavanje gospice Gerbičeve, o tem pričajo izbrane kritike, katerih nekatere priobčimo. Omenjamome, da se vse strinjajo v tem, da je organ (visok sopran) g. Gerbičeve prožen in gibek ter lepo uglajen poleg tega jak. A vrednost njenega petja leži pravno v skozi in skozi umetniškem zanosu njene predavanja. Speciell za Chopinov ruvato slovi g. Gerbičeva, tako da imamo od nje pričakovati izreden vitezek. S svojim slavnostnim krasnim, širokim altom nas razveseli v Michlovi pesmi »Človeka nikar« in Sattnerjevi »Zaostali ptič« gospica Peršlova. Vrline njene so nam zadostno znane, notorično je, da bo ob skrbnem študiranju v pravih rokah zaslovel ta alt preko naših mej, čim se poda gdč. Peršlova naprej, naprej v širno polje umetnosti. Michlovo delo je še malo znano, a pisano je kot nalašč za gdčno Peršlovo. Sigurno bo vtič te točke imponantan, nič manj pa ne utegne vplivati Sattnerjeva skladba, v svoji nežnosti skrbno prilagodena besedilu Gregorčičevemu. Prvič stopi doma na koncertni oder naš, doslej le v ožjem krogu znani izumitelj L. Bajde. Nebronokrat že smo se radovali njegovega tenora, zato tem rajše čitamo njegovo ime med solisti v resnem, serijinem koncertu. Podal nam bo ljubko Dvořákovo pesem »O naši lasce« ter iskreno občuteno pesem Prochazkovo »Tak si lepa«. Slednja utegne po svoji sicer priprosti, pa tudi prosti sestavi in po svojih krepkih motivih zanimati. Seveda, če čujemo o Dvořákovi pesmi, vemo, da ima garantira za vrednost. Tako smo podali program, ki vsebuje toliko zanimivosti, da bo vsak prišel na svoj račun. Da se je »Ljubljana« povzpel v tako kratkem času njenega prenovljenja do serijoznega koncerta, je vesel, svečan dogodek v naši organizaciji, nov dokaz našega resnega stremljenja po prosveti in kulturi. Kdor ima smisel za njo, kdor čuti v sebi dolžnost, da podpira to požrtvovalno, delavno četo naših pevcev, ne more, ne sme ostati 11. t. m. doma.

Telefonska in brzojavna poročila.

KAKO JE UMRL ANGLEŠKI KRALJ.

Dunaj, 7. maja. O zadnjih urah angleškega kralja Edvarda VII. se poroča: Silne bolečine, ki so krčevito stiskale kraljevo grlo, so trajale neprestano od poldneva do večera, srce je vedno slabše delovalo, že popoldne so se zdravniki bali, da prodre kri v možgane. Zadnje ure so mogli zdravniku vzdržati kralja pri življenu le s pomočjo kisika. Zadnje ure je kralj preživel v nezavesti, okoli 10. ure se je nekoliko zavedel, potem pa je postal zopet nezaveten. Umrl je, kakor se glasi uradna izjava, mirno brez bolečin ob 11. uri 45 minut zvečer. Kraljeva rodbina je bila ves čas zbrana okolu bolniške postelje. Pred kraljevo palačo je stal na tisoče ljudi, ki so dobili poročilo o kraljevi smrti ob 12. uri 15 minut. Vest o kraljevi smrti so razširile po Londonu posebne izdaje z uradnim buletinom. Čuje se, da kralj ni hotel sprejeti nadškofo, ki ga je hotel pred smrto obiskati, pač pa je nadškofo sprejela kraljica. Obe zbornici se takoj snideta, da prispešeta zvestobo novemu kralju Juriju. Ceremonije bodo trajale tri dni, nakar bodeta zbornici odgovorjeni do 26. maja.

Pariz, 7. maja. Francosko bo pri pogrebu angleškega kralja zastopal bivši predsednik republike Loubet na čelu posebne deputacije.

Dunaj, 7. maja. Cesar se je danes pripeljal k angleškemu poslaniku ter mu izrekel sožalje svoje in cesarske rodbine ob smrti angleškega kralja.

OFICIJELNE OTVORITVE DUNAJSKE LOVSKE RAZSTAVE NI BILO.

Dunaj, 7. maja. Vsled želje cesarjeve radi smrti angleškega kralja danes ni bilo oficijelne otvoritve lovske razstave. Osebe, ki bi bile danes pri oficijelni otvoritvi predstavljene, bodo predstavljene cesarju v torek, a tudi v torek si cesar podrobno še ne bo ogledal razstave. To stori, ko se vrne iz Budimpešte. Vodstvo razstave je sklenilo, da odpre razstavo danes ob 3. uri popoldne za obisk občinstva.

SMRTNA KOSA.

Gorje, 7. maja. Umrla je tukaj Maja Poklukar Kaconka. Pogreb bo v ponedeljek ob 10. uri dopoldne.

KHUEN PRI PRESTOLONASLEDNIKU.

Budimpešta, 7. maja. »Pester Journal« pravi, da je velikega pomena avdijenca Khuenova pri prestolonasledniku, katerega je Khuen informiral o stanju volivne reforme, za katero se prestolonaslednik zelo zanima in o diferencah med kabinetom in Tiszo.

HOFRICHTER.

Dunaj, 7. maja. Preiskava proti Hofrichterju je končana.

VREME.

Dunaj, 7. maja. Vremenska opazovalnica naznanja slabo vreme.

GIMNAZIJEV OGLEDUH.

Lvov, 7. maja. Sodišče je obsodilo 21 let starega gimnazija Dobrzenskega radi vohunstva v šestmesečno ječo.

AMERIŠKI DIJAKI NA DUNAJU.

New York, 7. maja. Dijaki filadelške univerze so sklenili prirediti izlet ameriških dijakov na Dunaj.

BOJI Z ALBANI.

Carigrad, 7. maja. Poroča se, da so bili včeraj z upornimi Albanci manjši boji, v katerih so bili uporniki poraženi.

POTRES UNIČIL MESTA V AMERIKI.

London, 7. maja. Nove vesti pravijo, da ni uničena samo Cartagena, ampak vsa mesta ob železniški progi Cartegana-Puerto Limos.

ZIVINOZDRAVNIKI IN ŽIVINOREJSKI NADZORNIK.

V »Slov. Narodu« imamo zadnji čas često priliko čitati notice iz živinozdravniških krogov, katerih namen je v prvi vrsti povdarjati, da mesto živinorejskega nadzornika spada živinozdravniku. Ne odrekamo živinozdravnikom upravičenosti do sodelovanja pri pospeševanju živinoreje, toda njihov poklic to ni. Mi ločimo namreč med pojmi živinozdravnika in živinorejca. Prva in bistvena naloga v poklicu živinozdravnika je živino zdraviti, živinozdravnik funkcioniра tukaj kot zgolj tehnični veščak. Ali pa zadostuje za uspešno živinorejo samo tehnično znanje o živinoreji. Nikakor ne! Živinoreja ne obstaja sama zase, ampak je vedno panoga kmetijskega gospodarstva. Kot taka mora vedno stati v soglasju s celim gospodarstvom — gospodarsku dnu mora vladati nad njo in ji kazati pota in smeri. Z drugimi besedami: v pojmu živinorejca kot takem je obenem vedno tudi že zapopaden pojem kmetijskega gospodarja. Živinorejsko-tehnično in kmetijsko-gospodarsko znanje skupaj napravi šele pravega živinorejca. Od živinorejskega nadzornika moramo saj to pričakovati, kar od navadnega umnega živinorejca nujno zahtevamo. Jasno je, torej, da mora funkcionar, katerega naloga je, iz sedanje naše živine napraviti kolikor mogoče dobičkanosno panogo našega kmetijstva, poznavati celo kmetijstvo vseskozi. Le na podlagi tega poznanja se bode mogel zatopiti v kmetijske razmere vsakega posameznega kraja in potem dati ondotni živinoreji prave smeri. Iz navedenega pa je tudi razvidno, da je deželnini odbor edino pravilno ravnal. Če ni vse tako, kakor bi si želel »Narodov« dopisnik, ni pač deželnini odbor kriv, ampak razmere.

Izvleček iz voznega reda C. KR. AVSTRIJSKE DRŽAVNE ŽELEZNICE.

Direktni vozni kurzi v poletni službi 1910.

Od 1. maja t. l. bodo v tržaškem daljnem prometu iz postaje Trst c. kr. drž. žel. odhajali, oziroma tja prihajali sledeči direktni vozovi:

Pri vlaku št. 708 odhod ob 7. uri 30 minut zjutraj: na Dunaj j. k., I., II., III. r. čez Ljubno; v Linc restavracijski voz; Prago I., II., III. r.; Berolin I., II., III. r., čez Beljak, Badgastein, Solnograd, Linc, Prago, Všetat, Přivor, Tešin, Draždane in čez Solnograd, Mühldorf, Ladshut, Hof, Lipsko, Bitterfeld; Kolin I., II., III. r. čez Solnograd, Rosenheim, Monakovo, Augsburg, Ansbach, Würzburg, Aschaffenburg, Darmstadt, Moguncijo, Koblenz. Od 1. julija še en restavracijski voz v relaciji Trst, Monakovo čez Solnograd, Rosenheim.

Pri vlaku št. 2 odhod ob 5. uri popoldne: na Dunaj z. k. I., II., III. r. čez Amstetten; Monakovo spalen voz in voz III. razreda čez Solnograd, Rosenheim;

Inomost I., II. razred čez Badgastein; Vlissingen I., II. razred čez Solnograd, Rosenheim, Monakovo, Ingolstadt, Ansbach, Aschaffenburg, Frankobrod o. M., Wiesbaden, Kolin, Düsseldorf, Crefeld, Goch.

Pri vlaku št. 502 odhod ob 8. uri 55 minut zvečer: v Linc spalen voz; Prago I., II., III. r. Berolin I., II., III. r. čez Selctal, Linc, Prago, Draždane in čez Solnograd, Mühldorf, Landshut, Rezno, Hof, Lipsko, Bitterfeld; Monakovo I., II., III. r. čez Solnograd, Rosenheim.

Pri vlaku št. 501 prihod ob 8. uri 40 minut zjutraj: iz Berolina I., II., III. r. čez Draždane, Prago, Linc, Selctal, Celovec in čez Halle, Probstzella, Norimberg, Ingolstadt, Monakovo, Mühldorf, Solnograd, Badgastein, Beljak; iz Prage I., II., III. r. Linca spalen voz, Monakovega I., II., III. r. čez Mühldorf, Solnograd.

Pri vlaku št. 1 prihod ob 11. uri 17 minut zjutraj: iz Dunaja z. k. I., II., III. r. čez Amstetten; iz Vlissingen I., II. r. čez Goch, Crefeld, Düsseldorf, Kolin, Wiesbaden, Frankobrod o. M., Monakovo, Rosenheim, Solnograd, Aschaffenburg, Ansbach, Augsburg, Badgastein, Beljak; iz Monakovega spalen voz in voz III. r. čez Rosenheim, Solnograd; iz Inomosta I., II. r. čez Badgastein.

Pri vlaku št. 507 prihod ob 7. uri 58 minut zvečer: iz Berolina I., II., III. r. čez Halle, Probstzella, Norimberg, Augsburg, Monakovo, Mühldorf, Solnograd, Badgastein, Beljak in čez Draždane, Tešin, Všetat, Přivor, Prago, Linc, Solnograd; iz Prage I., II., III. r. čez Linc, Selctal, Celovec; iz Linca restavracijski voz; iz Dunaja j. k. I., II., III. r. čez Ljubljano; iz Kolina I., II., III. r. čez Koblenz, Moguncijo, Darmstadt, Aschaffenburg, Würzburg, Augsburg, Monakovo, Rosenheim, Solnograd, Badgastein, Beljak.

Od 1. julija še en restavracijski voz Monakovo-Trst.

Naravna Franc Jožef-ova grenčica je preizkušeno zdravilno sredstvo za močne, dobro rejene osebe, ki so nagnjene h protinu, pri katerih se gre zato, da se s pospešitvijo prebave uredi presnavljanje in odstrani na zanesljiv in lahek način valovanje krvi. Franc Jožef-ova grenčica se je vsled prijetne lastnosti, da celo v malih količinah in brez vsakih nadležnih postranskih pojavov zanesljivo učinkuje, izvrstno obnesla. Priporočajo jo prve zdravniške svetovne avtoritete in se dobiva v lekarnah, drogerijah in prodajalnah rudninskih voda. 10

Šmarnice za leto 1910. Podrobnosti glede letosnjih šmarnic so označene v današnjem oglasu »Katoliške Bukvarne«. Ponekod se bodo brale lani izdane šmarnice o potovanju v sveto deželo, ki se dobe v »Katoliški Bukvarnic« v Ljubljani.

Katoliška Bukvarna v Ljubljani.

Povesti slovenskemu ljudstvu v pouk in zabavo. Andrej Kalan. Nova zbirka. I. zvezek. Cena broš. 80 h, kart. 1 K 20 h. Zbirka pravih biserov za ljudstvo. Zanimiva in poučna je zlasti prikazna slika: »Iz bolezni alkoholnega norca«, dalje obsegata sledenje povestiti: »Oče in sin«, »Berač s stopnji pri sv. Roku«, »Kovač iz Antwerpna«, »Vojakov rejenec«, »Pokora«, »V snegu«.

Dobi se v »Katoliški Bukvarni« v Ljubljani.

Kašljajoče osebe opozarjamo na oglas o Thymomel Scillae, to je preparat, katerega zdravniksi večkrat pripomorejo.

»Cirine« prekosí vse na trpežnosti in lesku!

a.12.08. Gosp. F. Wacht, Horosedel, Češko.

Vaše »Cirine« priznam za vočilo za tukot najboljše, ker uporabljate iste že več let.

Ako ravno so bila prejšnja vočilo dobra, vendar prekaša, »Cirine« vse na trpežnosti in lesku. Dobi se povsod. Ena stekl. 3 K, pol. stekl. K 170

500. Edini izd. J. Lorenz & Co. Hev (Češko).

To kislico zdravniksi posebno priporočajo za popolno domačo zdravljenje, zlasti pa tudi za predzdravljenje za toplice Karlovici, Marijine in Frančiške kopeli.

1359
Potrtim s srcem javljamo vsem so-
rodnikom, prijateljem in znancem
žalostno vest, da je naša iskreno
ljubljena sestra, svakinja, tetka in
Crefeld, Goch.

Jera Doberlet

po kratki bolezni, previdena s sve-
timi zakramenti za umirajoče, v so-
boto, dne 7. maja ob 9. uri dopoldne
blaženo zaspala v Gospodu.

Pogreb bo v ponedeljek 9. maja
ob pol 3. uri popoldne iz hiše za-
losti Karunove ulice st. 7 na poko-
pališče k Sv. Križu.

Svete maše zadušnice se bodo
darovalo v trnovski župni cerkvici.
Rajnico priporočamo v pobožno
molitev.

V Ljubljani, dne 7. maja 1910.

Zalujoči sorodniki.

TRZNE CENE.

Cene veljajo za 50 kg.

Budimpešta 7. maja.

Pšenica za maj 1910	11:46
Pšenica za okt. 1910	10:25
Rž za maj	8:10
Oves za maj	6:82
Oves za oktober 1910	6:51
Koruza za maj 1910	5:79
Koruza za julij 1910	5:93

Efektiv: mlačnejše.

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 306'2 m., sred. zračni tlak 736'0 mm.

Pozor! Pozor!

Najboljši in najcenejši dobavni vir za nove

1355 1

hrastove sode

vseh vrst in velikosti je prva hrvaška tovarna za sode v Novski, katera ima svoje lastne hrastove gozde. Edino zastopstvo in zaloga za Kranjsko, Koško in Štajersko pri tvrdki

M. Rosner & Co.

v Ljubljani poleg pivovarne Union, prej Kosler.

Ceniki na razpolago!

KOMPANJONA

iščem, oziroma zalagatelja z 7.000—10.000 K. Dobre obresti od 8—10%. Kje, pove iz priznosti upravnštvo „Slovenca“

1298 1

HIŠA

v Sv. Petra predmestju v Ljubljani se iz proste roke proda.

Pojasnila v pisarni odvetnika dr. Josipa Sajovica, Gospodska ul. 3.

Proda se NOVA HIŠA

z 1438 m² sadnega vrta, 3 minute od Ljubljane za 8400 K. Potreben kapital 4000 K. Ponudbe pod št. 8400 poste restante Moste.

1305 3—1

Elegantno stanovanje

s 5 sobami, 3 kuhinjami, kletjo, drvarnicu pralnicu ter vrtom, 5 minut oddaljena od kolodvora in tovarne na Gorenjskem. Pripravna je za vinskega trgovca. Naslov pove uprava lista.

767 8—1

Hiša

v kateri se nahaja sedaj gostilna in prodajalna, se odda takoj v n. jem. Več se poizvije pri

Andr. Čmanu v Vevčah, št. 54.

Za lesno trgovino se išče 1244

kontoarist

zmožen prejemanja mehkega lesa.

Kje, pove upravnštvo „Slovenca“.

MALO POSESTVO NA PRODAJ:

hiša in drugo gospodarsko poslopje, vse lansko leto delano. V hiši je obrt: vino- in pivo-toč čez ulico. K temu spada 1 oral njive, 2 orala travnika, 2 orala hotele in vinograd; zraven postaje St. Janž. Več se izve pri Ivanu Vovku, Krmelj 31 Dolenjsko.

1302 3—1

Domate slovenske tvrdke

Posojilnice.

Ljudska posojilnica Miklošičeva cesta 9. — Glej inserat.

Vzajemno podporno društvo, Kongresni trg 19. Glej inserat.

Razne tvrdke.

Jager Toni, trgovina ročnih del, Židovske ul. 5.

Kollmann Fran, zaloga porcelana in steklenina Mestni trg.

Josip Košmerl prva jugoslovanska tvorница drož priporoča svoje izborne droži (kvass).

Lekarna Trnkoczy v Ljubljani, zraven rotova.

Mencinger T., trgovina s špec. blagom in delicatesami, Sv. Petra cesta 37. in 42.

Obrtno pomožno društvo Kongresni trg štev. 4.

Pristou Filip, slikar za napise, crke in grbe, Prešernova ul. 50.

Restavracija pri ,Zajcu' Ljubljana. Sodna ulica 6, nasproti justične palače

Zibert A., največja zaloga čevljev domačega izdelka, Prešernova ulice.

Pozor kolesarji!

Mesto K 110—samo po K 80—, z

„Torpedo“ prostim tekom po K 95—prodajam za reklamo nova prvovrstna kolesa znamka „Styrian-Meteor-Graz“. Modeli 1910 z 3-letnim jamstvom, sveže, močne pnevmatike po K 5—6—, 7—; cevi po K 3:50, 4—, 5—. Vse potrebuščine, popravljanja, emajliranje in ponikljanje po cenii! Pošilja se po povzetju. Obroki izključeni! Cenik zastonj in franko! Tovarniška zaloga vožnih koles in šivalnih strojev

A. Weissberg, Dunaj II.
Untere Donaustrasse 23—III.

Nikdo ne bi mislil

da se dajo pekalo na toliko nacinov pripravljati, kot daje novodilo kuharska knjižica, ki jo vsakomur brezplačno pošlje „Prva kranjska tovarna testenin v Ilir. Bistrici.“

U modnem salonu Nina Pressl

Sv. Petra cesta 20. 1353 Se sprejme takoj

Šivilja za životna dela in šivilja za rokavna dela.

Kašelj Kaiserjeve

karamele za prsa s tremi jelkami.

5500 notarijelno potrjenih spricelav na dobr kakovost. Zavoj 20 in 40 vln., škatlica 60 vln. dobivajo se v Ljubljani: Lekarna pri „Orla“, Rita, Šusnik, deželna lekarna pri „Mariji Pomagaj“, M. Leustek, Ubald pl. Trnkoczy, G. Piccoli, pri „Kroni“, A. Bohinc; I. Gjuric, Metlika, A. Robles, Radovljica, D. Pirš, Idrija, H. Brilli, Litija, E. Burdich, Sk. Loka, H. Roblek, Tržič, K. Andričanec in J. Bergmann, Novemesto, K. Savnik, Kranj, J. Mochik, Kamnik, C. Huss, Vipava, Mr. Pl. E. Koželj, Jesenice.

Vodvetniško pisarno se sprejme takoj

strojepisec

Izurjeni stenografi imajo prednost.

Ponudbe je nasloviti na Alojzija Kocmura, v pisarni dr. Pegan-a Ljubljana, Dunajska cesta. 3—1

Pristna vina iz najboljših vinskih goric toči na novo preurejena, sedaj res izborna

restavracija „Zelen hrib“

z lepim senčnatim vrtom. — Izborna kuhinja. — Sila zmerne cene. — Kava in mleko vedno na razpolago. — pride naj se vsakdo prepričat, saj ne bo nikomur žal.

Priporoča se v obilen obisk udani Ivan Miklauč.

Kegljavci, na razpolago je kegljišče!

Naznanilo.

Pričetkom prihodnjega šolskega leta 1910/11 je na c. kr. umetno-obrtni strokovni šoli v Ljubljani oddati vec

državnih ustanov v mesečnih zneskih od 20—40 K.

Izmed prosilcev, ki še niso učenci zavoda, se bodo v prvi vrsti vpotovali taki, ki se izkažejo z odhodnim izpricelovalom obrtno nadaljevalne šole in z učnim izpricelovalom svojega obrta in ki žele obiskovati zimske kurze za stavne obrtnike ali pa razne oddeleke za um tna rokodelstva.

Prosilci za te ustanove naj vlože svoje nekolkovane prošnje najkasneje

1317 3—1

do 10. junija t. l.

pri podpisanim ravnateljstvu. V prošnji je navesti, kateri oddelek želi prosilce obiskovati, oziroma, kateri oddelek ze obiskuje; prošnji je priložiti: 1. rojstni list; 2. domovinski list; 3. učno ali delavsko izpriceloval; 4. šolska izpriceloval; 5. učbeni list.

Ustanove oddaja učiteljski zbor in sicer navadno za vso učno dobo.

Na prepozno došle prošnje se ne bode oziralo.

V Ljubljani, 3. maja 1910.

Ravnateljstvo c. kr. umetno-obrtni strokovne šole.

Kupi se dobro ohranjeni

fotografični aparati

Ponudbe pod »Fotograf« poštno ležeče v Ljubljani.

1345 1—1

Izvežbana

KUHARICA

želi službe v kakem župnišču, v ali zunaj mesta. Požive se v upravnosti „Slovenca“.

Samostojen mesar

se išče za mesarijo v večjem kraju na Dolenjskem. Pogoji po dogovoru. Naslov pove upravnštvo »Slovenca«.

1345 1—1

Lepa birmanska darila!

Največja in najbogatejša izbirajo po znanih cenah. — Se vladu priporočam gg. botercam in boterčkom za obilni obisk.

Z velespostovanjem

Fr. Čuden

urar in trgovec v Ljubljani.

1080

2 učenca

za žično pletnarsko obrt se tako sprejmata.

Hrana in stanovanje v hiši. Kdo ima veselje do te obrti naj se cenj, starši istega blagovolijo obrniti na naslov: Adolf Starc, izdelovatelj in trgovec žičnih pletenin u Beljaku na Koroškem.

1151 4—1

V Velesovem na Gorenjskem odda se poleg romarske cerkve stoječe

983 10—1

hišno poslopje

s hlevom, šupo in vrtom v najem event. se tudi proda. Požive se pri Avg. Stamcarju, uradniku banke „Slavije“ v Ljubljani.

Pod najvišjim pokroviteljstvom Nj. ces. in kralj.

Apostolskega Veličanstva cesarja FRAN JOSIPAL.

prva mednarodna

lovska razstava Dunaj 1910

maj—oktober.

Lov in njega obrat, industrija in obrt, umetnost in umetna obrt, poljedelstvo.

Stalna razstava avtomobilov.

Začasne prireditve:

Razstava konj — rastava kuncov in peronine — razstava lovskeih trofej — razstava lovskeih fanfar — tekmovanje 1229 golobov-pismoros itd.

Luna park, kinematografi, lovski diorami itd.

10—1

Luna park, kinematografi, lovski diorami itd.

1329

Radovljške novice.

r Nova tretja hranilnica in posojilnica v Radovljici. Čisto kratko sporočamo za sedaj javnosti veselo vest, da se je ta teden izpolnila dolgoletna vroča želja pristašev S. L. S., dobiti v Radovljici hranilnico in posojilnico, ki bodi začetek in temelj njihove lastne gospodarske organizacije. — V ponedeljek, 2. majnika, zbrali so se zavedni možje S. L. S. iz mesta in bližnje okolice in poslali so v Ljubljano prošnjo za ustanovitev nove »Kmečke hranilnice in posojilnice«, s sedežem v Radovljici. Nova hranilnica odgovarja po svojem sestavu načelom S. L. S. Kdor hranilnico podpira in jo vzdržuje, tisti imej tudi pri vodstvu hranilnice odločujoči volivni glas. Nova hranilnica in posojilnica ne bude služila koristim posameznih oseb, ne bude dajala velikih dividend svojim zadružnikom, pač pa skrbela s vojim čistim dobičkom koristiti skupnim splošnim ljudskim potrebam. Njeno korist uživali bodo kmetje, pa tudi meščani, ki bodo v lepi medsebojni slogi delili si vodstvo nove hranilnice.

r Kmečka hranilnica in posojilnica — in liberalci. Največ zaslug, da se je v sedanjem času tako hitro ustanovila v mestu nova hranilnica, imajo brezdvoma naši liberalci, naš napredni mestni občinski zastop. Novi denarni zavod je sad brezobzirne napredne gospodarske politike. Res so si pristaši S. L. S. že leta in leta želeli novega denarnega zavoda, vendar iz raznih ozirov do dveh v mestu poslujočih hranilnic z ustanovitvijo odlašali leta in leta. Tako bi se bilo godilo tudi v prihodnjem, ko bi v mestu odločajoči napredni občinski mestni zastop imel le kolikaj gospodarske razsodnosti in ozirov do somišljenikov S. L. S. Teh pa niso poznali ampak so s svojo brezobzirnostjo nasprotno stranko naravnost izzivali k temu odločilnemu koraku. Ves boj v zadnjem času vrtil se je okrog mestne hranilnice. Nečuveno je tu postopala napredna stranka. V teku pol leta, od kar je potekla petletna doba starih odbornikov, se napredni občinski zastop, ki je v večini, ni nikdar spustil v razgovor z nasprotno stranko, nikdar vprašal jo za mnenje, vprašali niso niti koliko mest v upravnem odboru želi S. L. S., niti katerih oseb kandidatov. Pač pa so sami čisto samovoljno prepustili S. L. S. tri mesta, zase pa pridržali šest mest — in še za ta tri mesta S. L. S. so sami izbrali kandidate in jih volili. Ali tako postopa stranka, kateri je res pri srcu denarni zavod, pri katerem naj složno delujejo vse stranke? — Napredna stranka v občinskem zastopu pridržala si je zase vodstvo mestne hranilnice, in to tista stranka, katero mora vladni cesarski komisar poučevati še štate mestne hranilnice, kakor smo zadnjo soboto dokazali s pisom c. kr. glavarstva. Ali je ta stranka vredna zavajanja somišljenikov S. L. S.? — Zato pa so tudi vsi trije od liberalcev izvoljeni somišljeniki S. L. S. zahvalili se za čast in odklonili izvolitev. — Napredni občinski zastop pa ni bil samo brezobziren do nasprotnne stranke, brezobziren celo do lastnih naprednih somišljenikov. Ko je naš g. župan 6. decembra 1909. predlagal izpremembo štatutov, tedaj je on sam hvaili stari upravni odbor mestne hranilnice, da uživa splošno zaupanje in zato on sam želi, da stari odbor ostane tudi za naprej in se pozneje samo izpopolni. Vsi navzoči so soglasno z vidnim zadovoljstvom in pohvalo vzeli na znanje to laskavo sodbo g. župana o upravnem odboru. V teku pol leta pa se je vse to pozabilo in pri občinski seji dne 28. aprila 1910. so vrgli iz odbora štiri zaslužne stare odbornike in med njimi tri pristaše svoje lastne napredne stranke. Iz odbora vrgli so tudi blvšega naprednega mestnega župana in ustanovitelja mestne hranilnice, g. Aleksija Robleka. Mesto njega so rajši volili zagrizenega oskrbnika tukajšnje graščine g. Šušteršiča, kateri bi po statutih mestne hranilnice ne smel niti izvoljen biti. § 32. štatutov mestne hranilnice čisto jasno pravi, »da tisti, ki ne bivajo stalno v tem mestu, ne morejo biti člani odbora mestne hranilnice,« gosp. Šušteršič pa sploh v Radovljici ne biva, ampak izven mesta v drugi občini, pod drugim županstvom. Z isto pravico, kakor so liberalci volili oskrbnika tukajšnje graščine, bi lahko volili tudi samega visokorodnega grofa Duglera Thurna, ki biva v Piberku na Koroškem. Torej bode moral zopet nastopiti vladni cesarski komisar in tudi ta paragraf razložiti našemu naprednemu občinskemu svetu. Opozarjamо javno na označeni nedostatek g. vladnega cesarskega komisara in zahtevamo, da glasom paragrafa 32. razveljavlji izvolitev gospoda graščinskega oskrbnika, če tudi je ta našemu naprednemu občinskemu za-

stopu bolj pri srcu, kakor pa radovljški meščan in za mestno hranilnico prezaslužni ustanovitelj gospod lekar nar Roblek!

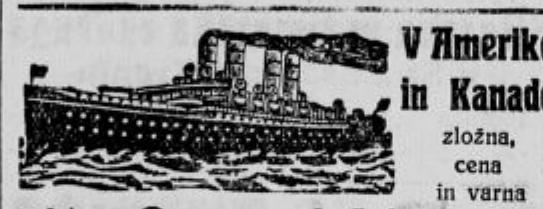
r Zahvala. Podpisano predsedstvo radovljškega okrožja Orel si potom prvega letošnjega okrožnega izleta z dne 1. maja v Kropo, šteje v dolžnost, zahvaliti se sl. kroparskemu občinstvu za prijazni sprejem, katerega se nismo na dejali. V prvi vrsti pa se moramo zahvaliti slavnemu pevskemu zboru delavskega društva, ki je nam napravil s krasnim petjem pod vodstvom neumorenega gospoda nadučitelja. Pleničarja prijazen užitek v Kropi, nadalje se zahvaljujemo župnemu upravitelju častitemu gospodu Zgaga za sprejemni pozdrav in prijaznim gospodičnam za darovane šopke, kakor tudi častitemu gospodu župniku Oblaku za pozdravni govor. In tem potom vsem skupaj kličemo: Hvala! Na zdar! — Za predsedstvo radovljškega okrožja Orel: Jurij Slav Murnik, predsednik. Radovljica, dne 2. maja 1910.

Pokrite vsako rano
skrbno, ker se lahko po okuženju znatno poveča.
Ze 40 let se je izkazalo metčino vlačno masilo, takozvan prasko domače masilo, kot zanesljivo sredstvo za obvezno. To obvaruje rane, olajšuje vnetja in bolečine, hladni in pospešuje zacepljenje.
Razpošilja se vsak dan.

1 puščica 70 vin. proti predplačilu K 3:16 se pošilje 4 puščice, za K 7 — pa 10 puščic postojne prostro na vsako postajo avstro-oogrski monarhije.

Pozor na ime izdelka, izdelovalca, ceno in varstveno znakmo. Pristno le po 70 vin.

Glavna zaloga 2960 20-1
B. FRAGNER, c. in kr. dvorni dobavitelj
lekarna „Pri črnem orlu“
Praga, Malá strana, vogal Nerudova ulice Št. 203.
Zaloge v lekarnah Avstro-Ogrske.

V Ameriko in Kanado
zložna, cena in varna
vožnja s Cunard Line
H 544 52 Bližnji odhod:

iz Trsta, domačega pristanišča: Pannonia, 3 maja, Ultonia, 17. maja, Carpathia, 7. junija 1910
iz Liverpoola: Lusitania, največji in najlepši parník, 7. in 28. maja, 18. junija 1910, Mauretania, 30. aprila, 21. maja, 11. junija 1910.
Pojasnila in vožne karte pri Andrej Odlasek, Ljubljana, Slomškova ul. 25, bl. cerkve Srca Jezusovega. Cena vožnji Trst-New-Jork III. razr. K 180 — za odraslo osebo všeči davek in K 100 — za otroka pod deset let všeči davek.

U Gleichenberg na Štajerskem se morate podati, če se hočete ozdraviti bolezni v goltancu, nosu, grlu, sapniku, bronhialnega in želodčnega katarja, bolezni na mehurju, ledvicah in srcu, naduhe, če ste malokrvni i. t. d.
Obiščite tam krščanski Idealna terasa restavracija z razgledom, izborna kuhinja z meščanskimi cennimi. Natakarji v štajerski nosi! Domače! Solnčne, snažne sobe od 1 K naprej. Predsezona od 15. junija in posezona po zimiznih cenah. — Zahtevajte prospekt! 1014 6-1
„Viller-Hotel Styria“.

Edina

Slasčičarna P. KIRBISCH Ljubljana, Kongresni trg št. 8 priporoča izurstni, usak dan sveži sladoled in ledeno kavo.

Poskusite pa se boste prepričali, da je najboljše in najuspešnejše sredstvo proti vsakovrstni golazni in mrčesju

Buhačev prah

Ivana Plenkovića iz Jelse, Dalmacija,

ki je bil nagrajen s prvimi odlikami na velikih svetovnih razstavah, kot: Grand prix Pariz 1900, častna diploma z zlato medaljo v Kielu 1894, diploma zlate svetinje na Dunaju 1894, diploma zlate svetinje v Trstu 1898, diploma velike svetinje v Pragi 1896, diploma z veliko svetinjo v Zagrebu 1891. itd.

V modni trgovini Peter Šterk Ljubljana, Stari trg 18 dobite krasne novosti za pomladansko sezijo

po že znano najnižjih cenah

Specijalna trgovina najmodernejših bluz, jutranjih oblek, I^a kakovosti moško, žensko in otroško perilo, velika izbira najmodernejših moških klobukov, slamnikov, in čepic, dalje čepic za dame itd., itd., itd.

NOVE ORGLJE za župno cerkev Dvor (Koroško) so razstavljenе do 23. maja 1910

1338 pri podpisani tvrdki v Radovljici.

5-1

Izdelane po najnovejšem sistemu s popolno novo, v Avstriji še nepoznano fino intonacijo in funkcijo. Častite gospode duhovnike, organiste in glasbenike vlijedno vabim na prostovoljni ogled in igranje na tem vlezanimivem instrumentu v vsakem času. Nadalje se priporočam za izdelovanje novih, popravo in vgljevanje starih orgel in harmonijev i. t. d.

Z odičnim spoštovanjem

Anton Dernič, izdelovatelj orgelj, Radovljica (Gorenjsko).

je
najokusnejši
in edino
pristni slovenski izdelek

Prvi slovenski pogrebni zavod v Ljubljani, Prešernova ul. 44.

Prireja pogrebe od najpriprostejše do najelegantnejše vrste v odprtih kakor tudi v s kristalom zaprtih vozovih.

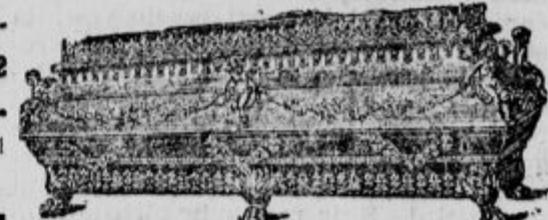

Ima bogato zalogu vseh potrebnih za mrlje, kakor: kovinaste in lepo okrasene lesene krste, čevlje, vence, umetne Telefoni Št. 297. cvetlice. Najnižje cene.

Za slučaj potrebe se vladivo priporočajo

51 52 1

Turk in brata Rojina.

Carl Kronsteiner-jeve
trpežne, apnene

façadne barve
postavno zavarovane

v 50 vrstah od 24 v kg naprej.

Že desetletja dobro preizkušeno in so prekosile vsa ponarejanja. — Edino sredstvo za pleskanje za façade, ki so bile že pobarvane. 1166 (3-1)

Email-façadne barve, ki se ne odlučijo v krijejo ob prvi potezi, torej nepotrebno pleskanje z drugo barvo, trde kot email, vporabie pomesečane samo z mrljo vodo. Antiseptiske, prosto strupa, luknjicave. Idealni plesk za notranje prostore, se nepobarvane façade, lesene zdrabde: kot kolibe, paviljone, ograje itd. Dobiva se v vseh vrstah, otroški za m² 5 vin. Cenik in prospekt zastonj in poštne prosto.

CARL KRONSTEINER, Dunaj III, Hauptstrasse 120.

Zaloga: Brata Eberl, Ljubljana.

Vino na prodaj

v kleteh slovenskih kmetov na morski obali Izola, Piran, leži na solnčnem bregu. Za pristnost jamči "Kmečka gospodarska zadruga" v Medoših, pošta Piran, Istra. Vina so: refoško črni, cena 26 do 28 K 100 l, vina, belo, rumeno, cena 30 do 32 K 100 l, postavljeno na postajo Porterose. Kdor kupi, 5 hekt. belega vina cena 28 K ali 5 hekt. črnega vina, cena 24 K, naj pošlje svoje sede na postajo. 1 3348

Vino po ceni.

Zakaj kupiti vino v gostilni po 50-80 vinarjev liter, ker se dobri pri Josipu Maljavac, pošta in postaja Roč v Istri, belo in črno (rudeč) franko vsaka železniška postaja na Kranjskem po 24 vinarjev liter in se ga more naročiti tudi samo 50 litrov. 667 100-1

Prodajalko

zmožno obeli deželnih jezikov, iz boljše hiše, pošteno, sprejme takoj trgovina z obleko in mešanim blagom v Ljubljani. Ponudbe 1330 na upravo lista. 3-1

1294 3-1

Krasna domaćija

se proda iz proste roke. Posestvo meri 64 oralov, vse arondirano, polovico je gozda, iz kojega se da se mnogo denarja dobiti za les. Zemlja kakor poslopja so v najbojšem stanu, hlev obokan in betoniran, hiša enonadstropna, voda v hlevu. Na tem posestvu se redi lahko do 20 glav živine. Oddaljeno je 30 minut od železniške postaje, 20 minut od farne cerkve in šole Žihpolje (Maria-Rain) na Koroškem in eno uro od Celovca. Proda se pod ugodnimi pogoji, da se le ena tretjina cele kupnine takoj plača. Eventuelno se tudi zameni. Dalje so 3 hiše v Kranju, nem trgu, v kjer je že mnogo let trgovina na najbolj prometnem kraju, pripravna za manjšo trgovino. Ta hiša se da eventuelno tudi v najem. Druga je zunaj mesta ob državni cesti z lepim vrtom z zelenjavno, pripravna za kakrške upokojence. V obeh hišah je vodovod. Tretja v stranski ulici, dvonadstropna z lepim vrtom in razgledom. Več o vsem tem se pozive pri L. Rebolju, v Kranju, Glavni trg.

Izvrsten trapistovski sir

Imit. priznan kot najboljši na današnjem trgu, razpošilja 1 kg po K 1.70

Prvo zagrebačko mljekarstvo
1311 Zagreb, Duga ulica br. 15. 3-1

Kopalna banja

ki je dobro ohranjena, se kupi. Ponudbe pod B. M. poštno ležeče, glavna pošta Ljubljana. 1322 1-1

Meblirana mesečna soba

s posebnim vhodom se ceno odda v Rožni ulici 25, II. nadstropje. 1320 2-1

Tri mizarske pomočnike

in enega UČENCA sprejme Anton Horvat, mizar v Breznici št. 21, pošta Žirovnica, Gorenjsko. 1-1

Na prodaj sta takoj prostovoljno

=dve hiši=

na mnogoobljudenem kraju. 857 3-1
Kje, se izve v upravnemu tega lista.

Lepo stanovanje

3 sobe z vsemi pritiskinami se odda za avgustov termin. Razgled na Zvezdo. Vpraša se: Kongresni trg št. 5 prva vrata na levo. 1329 3-1

Tehnik (Slovenec)

strojniške stroke, ki potuje in je poznat po Kranjskem, Štajarskem, v Istri ter na Hrvatskem (v Zagrebu) in bi hotel prevzeti zastopstvo češke tovarne za centralno kurjavo, naj dopošlje svoje ponudbe z navedbo zahtev na upravo »Slovenec« pod znakom Kalorie. 1332 1-1

Tovarna mi je izročila po vremenski nezgodji v razprodajo rešeno blago, mnogo tisoč krasnih, težkih 1288 3-1

flanelastih odej

lepih, najnovnejših vzorcev, modernih barv, obrobiljene so s svilo in imajo neznačne, komaj vidne maledje od vode. Odeje so primerne za vsako boljše gospodinjstvo, za posteljne preproge so zelo fine, gorke in močne, 190 cm dolge in 135 cm široke. Pošiljam povzetvo:

4 komade fine flanel. odej . 10 K

3 komade fin. obrob. flan. odej 9 ,

2 komada najfin. obrob. flan. odej 9 ,

Vsake častiti bralec tega oglasa naj kar z upanjem naroči to. Naslov:

RUDOLF DUŠEK
tovarniška zaloga odej, NACHOD, ČEŠKO.

KEILOU LAK

najboljša prevleka za mehek pod

Postojna: Anton Ditrich. Skofja Loka: Matej Žigon. Kočevje: Fran Loy. Idrija: Valentin Lapajne. Kranj: Fran Dolenz. Radovljica: Oton Homann. Novo mesto: I. Picek. Zagorje: Rih. E. Michelčič. Kamnik: Ed. Hajek. Črnomelj: Anton Zurec. Kostanjevica: Alojz. Gatsch.

Keilova bela glazura za umivalne mize 90 vin. Keilova voščena pasta za parket 90 vin. Keilov zlat lak za okvire 40 vin. 818 6-1 Keilov lak za slamnike v vseh barvah. Keilova pasta za čevlje 30 vin. se vedno dobiva pri

Leskovic & Meden Ljubljana

Keilova bela glazura za umivalne mize 90 vin.

Keilova voščena pasta za parket 90 vin.

Keilov zlat lak za okvire 40 vin. 818 6-1

Keilov lak za slamnike v vseh barvah.

Keilova pasta za čevlje 30 vin. se vedno dobiva pri

Leškovič & Meden Ljubljana

Keilova bela glazura za umivalne mize 90 vin.

Keilova voščena pasta za parket 90 vin.

Keilov zlat lak za okvire 40 vin. 818 6-1

Keilov lak za slamnike v vseh barvah.

Keilova pasta za čevlje 30 vin. se vedno dobiva pri

Leškovič & Meden Ljubljana

Keilova bela glazura za umivalne mize 90 vin.

Keilova voščena pasta za parket 90 vin.

Keilov zlat lak za okvire 40 vin. 818 6-1

Keilov lak za slamnike v vseh barvah.

Keilova pasta za čevlje 30 vin. se vedno dobiva pri

Leškovič & Meden Ljubljana

Keilova bela glazura za umivalne mize 90 vin.

Keilova voščena pasta za parket 90 vin.

Keilov zlat lak za okvire 40 vin. 818 6-1

Keilov lak za slamnike v vseh barvah.

Keilova pasta za čevlje 30 vin. se vedno dobiva pri

Leškovič & Meden Ljubljana

Keilova bela glazura za umivalne mize 90 vin.

Keilova voščena pasta za parket 90 vin.

Keilov zlat lak za okvire 40 vin. 818 6-1

Keilov lak za slamnike v vseh barvah.

Keilova pasta za čevlje 30 vin. se vedno dobiva pri

Leškovič & Meden Ljubljana

Keilova bela glazura za umivalne mize 90 vin.

Keilova voščena pasta za parket 90 vin.

Keilov zlat lak za okvire 40 vin. 818 6-1

Keilov lak za slamnike v vseh barvah.

Keilova pasta za čevlje 30 vin. se vedno dobiva pri

Leškovič & Meden Ljubljana

Keilova bela glazura za umivalne mize 90 vin.

Keilova voščena pasta za parket 90 vin.

Keilov zlat lak za okvire 40 vin. 818 6-1

Keilov lak za slamnike v vseh barvah.

Keilova pasta za čevlje 30 vin. se vedno dobiva pri

Leškovič & Meden Ljubljana

Keilova bela glazura za umivalne mize 90 vin.

Keilova voščena pasta za parket 90 vin.

Keilov zlat lak za okvire 40 vin. 818 6-1

Keilov lak za slamnike v vseh barvah.

Keilova pasta za čevlje 30 vin. se vedno dobiva pri

Leškovič & Meden Ljubljana

Keilova bela glazura za umivalne mize 90 vin.

Keilova voščena pasta za parket 90 vin.

Keilov zlat lak za okvire 40 vin. 818 6-1

Keilov lak za slamnike v vseh barvah.

Keilova pasta za čevlje 30 vin. se vedno dobiva pri

Leškovič & Meden Ljubljana

Keilova bela glazura za umivalne mize 90 vin.

Keilova voščena pasta za parket 90 vin.

Keilov zlat lak za okvire 40 vin. 818 6-1

Keilov lak za slamnike v vseh barvah.

Keilova pasta za čevlje 30 vin. se vedno dobiva pri

Leškovič & Meden Ljubljana

Keilova bela glazura za umivalne mize 90 vin.

Keilova voščena pasta za parket 90 vin.

Keilov zlat lak za okvire 40 vin. 818 6-1

Keilov lak za slamnike v vseh barvah.

Keilova pasta za čevlje 30 vin. se vedno dobiva pri

Leškovič & Meden Ljubljana

Keilova bela glazura za umivalne mize 90 vin.

Keilova voščena pasta za parket 90 vin.

Keilov zlat lak za okvire 40 vin. 818 6-1

Priporoča se

996

botrom in botrcam obleke po vsaki ceni

Solidna postrežba!
Nizke cene!**Anton Schuster**

Ljubljana

Stritarjeva ulica 7

priporoča

novosti konfekcije

za dame in deklice, bluz, modnega blaga za dame in gospode, delena cefira, platna in batista.

Najboljše belo blago različne garniture in vsakovrstne preproge.

Vzorci na zahtevanje poštnine prosti.

Solidno blago.
Nizke cene.

KRASNO VELEPOSESTVO

z gostilno in prodajalno pri farni cerkvi ob okrajni cesti, $\frac{1}{2}$ ure od kolodvora Velenje na Stajerskem, se proda zaradi bolehnosti posestnika s konji, živino, svinji, vozovi, vinom in razno premičnino. Meri 70 orovalov vzdolj obdelanega posestva njiv, sadosnikov z 100 najžlahtnejših sortimentov sadja, vinograda, gozda in 5000 hmeljskega nasada z 2 enodestropnimi hišami, 9 zidanimi gospodarskimi poslopji, v zemljo vzdano ledensko, 40 m dolgim kozolcem, susilnicu za sadje in eno za hmelj, vklj. 14 poslopj, vse v prav dobrem stanju. Vsled mnogostevilnih velikih poslopij je pripravno za kako večje obrtno podjetje. Dopise sprejme iz prijaznosti upravnosti "Slovenca" pod I. K.**A. Lukic**

Ljubljana, Pred Skofijo 19

Vedno najnovejša konfekcija za dame in deklice

Pozor!

Priporočam preč. duhovščini in slav. občinstvu svojo ogromno zalogo umetno izdelanih

Pozor!

nagrobnih spomenikov

iz črnega, zelenega granita, labradorja in belega kararskega, kraškega in več drugih marmorjev; prevzamem in v popolno zadovoljnost izvršujem vsa umetna cerkvena in stebinska dela. Preskrbujem slike za na spomenike po nizki ceni. Imam v zalogi nagrobne okvire.

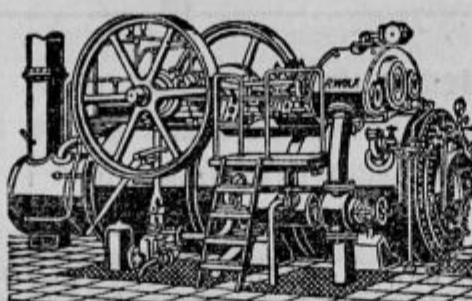
Ker delujem brez potnika ali agenta, prodajam nagrobne spomenike po nizki ceni.

Z velespoštovanjem

710 (20-1)

IGNACIJ ČAMERNIK, kamnosek v Ljubljani, Komenskega ulica štev. 26.

Line 1909: zlata kolajna, najvišja odlika.

R. WOLF MAGDEBURG-RUCKAU

Podružnica Dunaj

Dunaj III., Am Heumarkt Nr. 21.

Premikalni in stalni patentovani

LOKOMOBILI

na nasičen par in vroči par

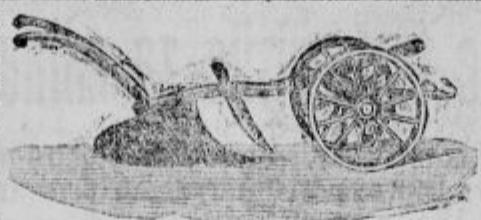
od 10—800 konjskih sil.

Gospodarski, trpežni in zanesljivi obratni stroji za vse Indust. in poljedelske obrate.

Dosedaj izdelanih nad 650.000 P. S.

: Najboljše šta erske pluge :

Navadne in hribovske z 2 lemežemater osipalnike, ter tudi univerzalne :: jeklene pluge.

Originalne Laakeve in sploh vsevrste poljedelskega orodja priporočata

TRAJNIŠKE BRANE

Karol Kauška naslednik

Schneider & Verovšek
Ljubljana, Dunajska cesta 16.

CENIK NA ZAHTEVO RADEVOLJE ZASTONJ IN POSTNINE PROSTO!

Trgovina : z železnino

Zaloga poljedelsk. strojev

CENIK NA ZAHTEVO RADEVOLJE ZASTONJ IN POSTNINE PROSTO!

Stambilije

vseh vrst za urade, društva trgovce itd.

Anton Cerne

graver in izdelovatelj kavčuk - Stambilijev

LJUBLJANA,
Sv. Petra cesta št. 6.
Ceniki Franko.

Solna kopelj za noge

Chirogrin

30 vin.

30 vin.

Tisočkrat preizkušen pri potenu nog, kurjih očesih in trdi koži, pri ozeblinah ali če koga že na podplastihi in pri utrujenosti 1 zavoj 30 vin., 6 zav. K 150, 3 zavoji proti poslatavi 1 K v znakih

u drogeriji u Gradiču I./4.

Dobi se povsod.

Zasebniki, Trgovci, Krošnjari, ostankou naravnost iz tkalnice.

Posebna ponudba:

40 m lepega sort. cefira za srage — flanele in ostanek oksforda K 16-

40 m la ostanek, oksforda, rumb, tkancine 1/4 kanafase in la ostanek, modrega blaga K 17-

40 m la vel. rumbarske tkancine, la oksforda angli. cefira, kreas, platna K 19-

Vsi dolgi ostanki, izbrani, brez napake. Ako blago ne upaja, da vzamem neza, povrnetem postnino in istotako denar, torej nikakr riziko. Kdo enkrat naroči, naroči zopet. Vsakemu zavoju vzorcov priložim vzorce tkanine in bombaževine. Dalje se odda:

1 tucat la belih robcev z atlas. robom K 130

48/100 široke brisače samo K 34

Brisate za kozarce, komad K 20

Beli namizni prti K 130

150/200 cm zajamčeno plitvene rjave brez sive, vsaka konkurenca izključena, samo K 220

iz močne platne, ista velikost, samo K 198

Najbolj a in najcenejša nakupovalnica za krošnjarje in razprodajalce.

Razpoložljiva se po povzetju, kompl. zavoj 5 kg postnino prosto v vse kraje.

Prva hermann. razpoložljivina tkanin M. Brick

Hermannmšt. 1, Češko.

Singer-jevi šivalni stroji

so najbolj sposobni za vsako gospodinjstvo in za vsako delavnico :

pri platičiu v gotovini popust.

Dobe se v vseh naših prodajalnah v Ljubljani samo

4 Sv. Petra cesta 4

SINGER Co.

akc. družba za šivalne stroje.

Za slabokrone in prebolele :

je zdravniško priporočano črno dalmatinsko vino

, KUĆ

najbolje sredstvo.

BR. NOVAKOVIC, Ljubljana.

Odda se radi družinskih razmer staro dobro upeljana

specerijska trgovina

na najboljšem prostoru. Pismena vprašanja pod »KOLONIAL« na administracijo tega lista.

1304 3-1

V novi hiši v Gradišču št. 15 se odda za avgustov termin več različnih

stanovanj.

Pojasnila daje stavbeni polir na licu mesta.

1246 6-1

Proda se lepo

1319 3-1

srednje posestvo

z dobrimi poslopiji, lepimi njivami itd. Vpraša naj se: pošta Blanca, ali pa v gostilni Ratej, Rajhenburg.

Proda se zaradi odpotovanja takoj.

Hiša v Ljubljani

na Bregu št. 14 se proda pod jako ugodnimi pogoji. Natančnejša pojasnila daje: dr. Josip Furlan, odvetnik v Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 26. 1316

Elegantno stanovanje

obstoječe iz 4 sob, kopalne sobe, poselske sobe in prostorne predsobe in v vsem drugim konfortom, upeljano elektr. razsvetljavo je takoj za oddati v Predilni ulici št. 10. Natančnejša stotam v parterju ali v vinski kleti. 1321 3-1

Mesarski pomočnik

dobi takoj trajno službo pri Alojziju Stušek na Boh. Bistrici. 1312 4-1

Zavarovanje zoper škodo po toči

sprejema po najnižjih cenah

1178 2-1

glavni zastop ogrske-francoske zavarovalnice

Franko-Hongroise

(obstoječa že 29 let)

v Ljubljani, Mestni trg št. 25

Skode se kulantno likvidujejo in točno plačujejo. Iščejo se spretni in marljivi zastopniki in potovalci za vse zavarovalne stroke.

2048 1

Motorje najboljšega sistema, mline in stiskalnice

za grozdje in sadje.

Železne blažajne, stavbene potrebštine

in vso železnino ::

dobavlja po najnižjih cenah slovenska veletrgovina z železnino

Fr. Stupica
v Ljubljani, Marije Terezije cesta št. 1.

Vljudno naznajamo, da smo odstopili svojo trgovino s pohištvo in tapetnimi izdelki z današnjim dnem.

Produktivni zadrugi ljubljanskih mizarjev na Glincah pri Ljubljani

katera bode zaloge s svojimi obča priznane dobrimi izdelki izpopolnila in trgovino naprej vodila.

Pri tej priliki se zahvaljujemo slavnemu občinstvu za izkazano nam zaupanje in priporočamo našo naslednico najtopleje.

Tvrda Puc & drug

Ljubljana, Marije Terezije cesta II
(Kolizej.)

1313 1

Vljudno naznajamo, da smo z današnjim dnem prevzeli od tvrdke Puc & drug v Ljubljani trgovino s pohištvo in tapetnimi izdelki, katero bomo

v sedanjih prostorih v ljubljanskem Kolizeju na Marije Terezije cesti

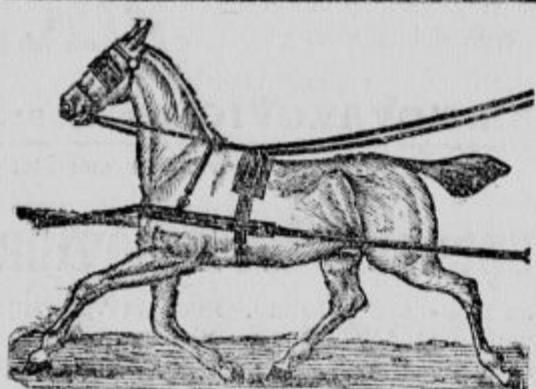
naprej vodili.

Slavno občinstvo zagotavljamo, da se bomo potrudili naše cenj. odjemalce v vsakem oziru zadovoljiti in prosimo, da nam zaupanja, ki ga je imela naša prednica, ne odtegne.

Produktivna zadruga ljubljanskih mizarjev

reg. zad. z omejeno zavezo

na Glincah pri Ljubljani.

JOSIP STUPICA

jermerar in sedler

v Ljubljani, Slomškova ulica številka 6.
Priporočam svojo bogato zalogu najrazličnejših konjskih oprav, kakor tudi krasno opremljene kočje, druge vozove in najrazličnejšo vprežno opravo, katero imam vedno v zalogi, kakor tudi vse druge v sedlarško obrt spadajoče potrebsčine, kakor tudi že obrabljeni vozove in konjske oprave.

52-1

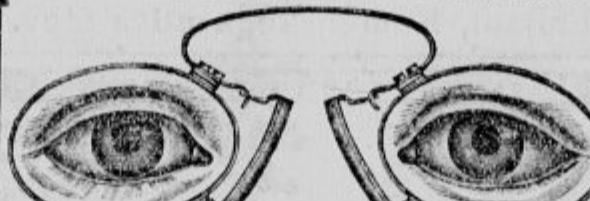
Predno kje drugje kupite
posteljno perje za opremo
ali porabo sploh, izvolite se obrniti na
Jos. Trauer, Pizen 607, Češko
zalogu posteljnega perja. 1249
Cenik se določuje poštne proste.

Podniki v Ameriko
Kateri želite dobro, po ceni in
na nasičivo potovati, naj se obrnite
Simona na Kmetetka
v Ljubljani Kolodvorško ulico 20.
Kmetetka Pisančka doži se brezplačno.

Prvi slovenski izpršani optik in strokovnjak

Vsa v to : stroko : spadača dela izuršujem so : lidno : in točno.

Vsa v to : stroko : spadača dela izuršujem so : lidno : in točno.

R. Jurman

Selenburgova ulica 1.

Velika zaloga očal, daljnogledov, fotografskih aparatov, zaloga najboljših vrst pisalnih strojev. Očala izuršujem natančno po zdravniškem predpisu. 1180 1

Prvo slovensko podjetje za naprave električnih central

Izvršuje električne naprave z vodno silo, na par, z bencin-motorji s surovim oljem.

Vsakovrstne transmisije za mline, žage itd.

Poprave bencin-motorjev, avtomobilov, elektro-motorjev, dinamo in parnih strojev: poprave v tiskarnah in pivovarnah.

Naprava transporterjev za opekarne po najnovejšem sistemu, kakor tudi aparati za rezanje strešne opeke in opeke za zid — patent Marzola.

Izvršuje vsa strojna in mehanična dela točno, solidno in po nizki ceni. Načrte in proračune na zahtevanje.

703 6-1

D. FAKIN strojno ključavničarstvo in podjetje za elekt. naprave

Ljubljana, Poljanska cesta št. 67. - Telefon št. 73.

Rabite za streho Vaših hiš

2923 24-1

Eternit

ETERNIT TOVARNA LIJDEVITA JAHNCEGA, VOGELSKA BRUCK, DUNAJ BURI

STAVNI IN POKRIVALI

Glavno zastopstvo za južne dežele:

V. JANACH IN DRUG, TRS I.

Vprašanja na zastopnika Teodora Korna, krovca in kleparja mojstra v Ljubljani, kjer se izdelujejo strelovojni, kleparski in krovski dela iz različnega blaga.

J. KORENČAN

Ljubljana, Stari trg 5

trgovina norimberškega in galanterijskega blaga na drobno in na debelo

Velika zaloga pletenin

kakor: srajce, spodnje hlače, nogavice, maje, otročje oblike itd. itd.

Čisti samo s

Globus
čistilni izvleček
Najboljše čistilo za kovine na svetu

Najboljše Klavirje in harmonije

iz prvovrstnih tu in inozemskih tvornic izposoja in prodaja najceneje tudi na delna plačila brez zadržanja edino le narod. tvrdka

Alfonz Breznik

učitelj Glasb. Matice, in zapriseženi strokovnjak

dezel. sodišča v Ljubljani Gradiščasti

Prevzema vsako-vrstna popravila in ugaševanja najceneje.

Velika načnopravna izbira. Ugodna zamenjava. 10 letno jamstvo. 3668

Umetniški zavod za slikanje na steklo
B. Skarla v Brnu

Izdaje zlasti:
terrena okna
različne izkrivitve.
Cenik in strokovni
svet brezplačno.

Austrijske špecialitete I. vr. so svet. znani Maršnerjevi šumeči limonadni bonboni

Pristni samo s to varstveno znakom

Dobe se povsod, kjer so lepaki navedeni s to znakom. — Tudi vsak bonbon ima tako znakom. Letna uporaba več kot 60 milijonov komadov. Klairon, najboljša delikatesa sveta. Bouchées à la Reine. — Peppermint-Lozen-Ges. Vse vrste čokolade za mleko in za kuhanje iz horno kakovosti priporoča: Prva češka akcijska družba tovarna, za orient. sladkor in čokoladne izdelke Kralj Vinograd, p. A. MARSHNER, Glavna zaloga na Dunaju. Josip Katz VI. Theobaldgasse 4.

Croatia tovarna za portland cement delniško društvo v Zagrebu prima portland cementa

se priporoča po najnižji ceni
za dobavo v polnih vagonih

Brzavi: Croatia cement Zagreb.

Osrednja pisarna: Zagreb, Ilica 29.

izvrstne, predpise društva inženjerjev in
arhitektov znatno nadkriljujoče kakovosti

3479

Telefon: Interurban 980.

Največja in
najstarejša tovarna lončenih pečij in raznih lončenih izdelkov

Avg. Drelse v Ljubljani

Mnogokrat odlikovana.

Mnogokrat odlikovana

Priporoča se slavnemu občinstvu in prečastiti duhovščini v naročila na
štedilna ognjišča in peči

preproste in najfinješje, izvršene v poljubnih modernih barvah in vzorcih
najbolj strokovnjaški, solidno in trpežno po najnižjih cenah. Župniščem
samostanom in šolam dovoljujem znaten popust. Ilustr. ceniki so na razpolago

Družbe
sv. Cirila in Metoda
za Istro

Izvrstno sredstvo proti vsakemu
kataru in kašlju

Prsni bonboni

Zavitek 20 vinarjev. ————— Dobi se povsod.

Glavna zaloge: Pavel Baar, Varaždin na Hrvaškem.

Cerkvena slikana okna

v pravem slogu, umetno in navadno izvršena izdeluje
specijalist **Maks Tušek** stavbni in umetni
v tej stroki steklar, Sv. Petra
nasip št. 7 v Ljubljani. Skice ter proračune na željo.

Glogowski & Komp.

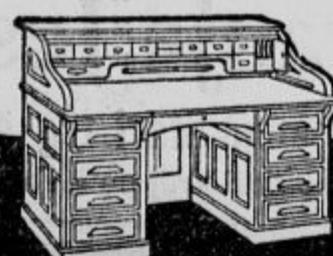
c. in kr. dvorna založnika

Dunaj I, Franz-Josefs-Kai 15 in 17

priporočata

Praktično
in
priročno.

Remington-samopisnice (pisalne stroje) model X. in XI.

kakor tudi pisarniške potrebštine, pohištvo, n. pr.

amerikanske pisalne mize

ki so izredno praktične
za porabo.

Prospekt zastonj in poštne prosto.

FRANC MERHAR STAVBNO IN UMETNO KLEPARSTVO

Izvršuje vsa vodovodna in instalacijska ter vsa v
klepalsko stroko spadajoča dela.

**Pokrivanje zvonikov ter izde-
lovanje del za cementno-lesene
strehe itd. Napeljuje strelovode.**

Slav. občinstvu ter čast. duhovščini se priporočam za ceni,
naročila ter zagotavljam vedno strogo vestno postrežbo in
znamujem z odlič-
nim spoštovanjem

FRANC MERHAR,
v Ljubljani, Tržaška cesta št. 2.

Najboljša in najsigurnejša prilika za šedenje!

Denarni promet do 31. dec. 1908
čez 83 milijonov kron

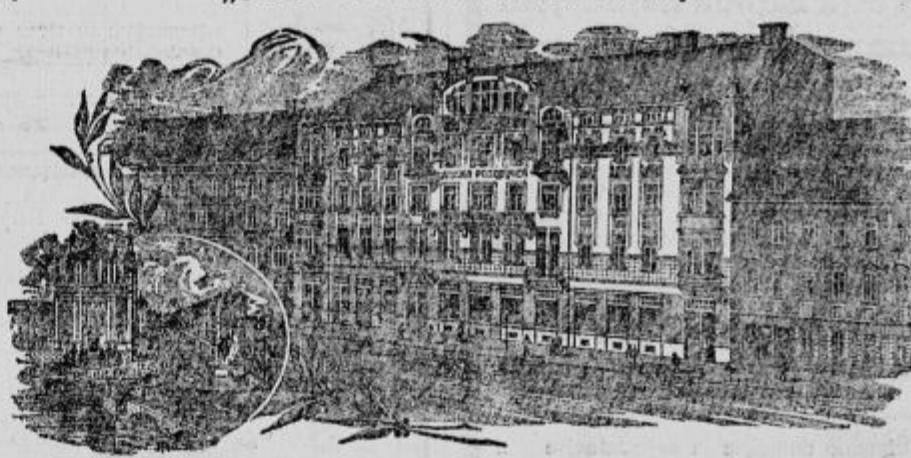
Lastna glavnica K 503.575·98

Stanje vlog dne 31. marca 1910
čez 21 milijonov kron

Ljudska Posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

Miklošičeva cesta štev. 6, pritličje, v lastni hiši nasproti hotela
„Union“ za frančiškansko cerkvijo

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. ure zjutraj do
1. ure popoldan ter jih obrestuje po

4 1/2 %

brez kakega odbitka, tako da prejme vložnik od vsakih vlo-
ženih 100 kron čistih 4·50 kron na leto.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da bi se njih obrestovanje
kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so poštno-hranilnične položnice na raz-
polaganje. Sprejema tudi vloge od svojih zadružnikov na tekoči račun ter daje
istim posojila proti vknjižbi z in brez amortizacije, na osebni kredit (proti po-
roštvi) in zastavi vrednostnih papirjev. Menjice se najkulantnejše ekskomptujejo

Dr. Ivan Sušteršič, predsednik. Josip Slška, stolni kanonik, podpredsednik. —
Odborniki: Anton Belec, posestnik, podjetnik in trgovec v St. Vidu nad Ljubljano.
Fran Povše, vodja, graščak, drž. in dež. poslanec. Anton Kobi, posestnik in trgovec,
Breg pri Borovnici. Karol Kauschegg, veleposestnik v Ljubljani. Matija Kolar,
stolni dekan v Ljubljani. Ivan Kregar, svetnik trgovske in obrtne zbornice in hišni
posestnik v Ljubljani. Fran Leskovic, hišni posestnik in blagajnik »Ljudske posojil-
nice«. Ivan Pollak ml., tovarnar. Karol Pollak, tovarnar in posestnik v Ljubljani.
Gregor Šlibar, župnik na Rudniku.

7 1

FR. MALLY & DR.

U SREDNJIH GEMELJINIH pri LJUBLJANI

..... Pisarna v Ljubljani, Resljeva cesta štev. 2 .....

parna opekarna in fo-
varna zarezane opeke

priporoča zarezano opeko, strojni strešnik, zidno opeko na stroj itd. naj-
boljše kakovosti in v poljubni množini. Za trpežnost zarezane opeke

I. in II. vrste se jamči najobširnejše.

717

: Zavod za pohištvo in dekoracije :

FRAN DORERLET

Ljubljana, Frančiškanska ulica štev. 10

Pohištvo vsake vrste

od najenostavnnejših do najumetnejših.

Skladišče tapet, oboknic
in okenskih karnis, zaves
in preprog

Ustanovljeno leta 1857

Najcenejše
**dežnike in
solnčnike**
domačega izdelka

priporoča po najnižji ceni in najboljši kakovosti slavnemu občinstvu in preč. duhovščini

Josip Vidmar v Ljubljani

Pred Skofijo št. 19. Stari trg št. 4. Prešernova ulica št. 4.
3634 Popravila točno in ceno. 52 1

Ilustrirani ceniki zastonji in franko.

Ilustrirani ceniki zastonji in franko.

Marijin trg štev. 1.

Največja zaloga najfinnejših barv

za umetnike, od dr. Schönfelda & Co. Fine oljnate barve za študije, akvarelne trde in takoče, tempa barve v tubah, pastelne barve. Raznobarvnakreda. Zlate in raznobarvne brone. Pristano in kovinsko zlato, srebro in aluminij v listih. Štampiljske barve. Ogle za risanje. Raznobarvne tinte in tuši. Slikarsko platno in papir. Palete, škatlike za študije. Kopiči za umetnike, slikarje in pleskarje.

Najnovejši

slikarski vzorci in papir za vzorce po najnižji ceni, najnovejše in moderne suhe, kemične prstene in rudniške barve.

Priznano najboljše in najizdatnejše **oljnate barve**

za pleskarje, stavbne in pohištvene mizarje in hišne posestnike itd., priporoča

Adolf Hauptmann

prva kranjska tovarna oljnatih barv, Ilirčev, Jakov in steklarskega kleja.

Prodaja najboljšega mizarškega

lima

po najnižji ceni,

karbolineja

samo boljše vrste,

gipsa

alabastra in stukaturnega za podobrje in zidarie.

Ustanovljeno 1832. Zahtevajte cenike.

610 52-1

Slovenci, pozor!
pri nakupovanju vencev!

Fr. Iglič

Ljubljana, Mestni trg št. 11
priporoča največjo zalogo krasnih

**nagrobnih vencev
in trakov z napisj.**

Zunanja naročila se izvršujejo hitro in točno.

Cene brez konkurence!

Velika izbera pohištve-nega blaga itd.

Enostavne in razkošne ženitne oprave v najsolidnejši izvršbi. Uredba celih hotelov in kopališč.

Telefon št. 97

921

Kdor je siv, izgleda star.

Izborno zajamčeno neškodljivo barvilo za lase in brado sta 1. Vitek-ov „Immerjung“, rudeček, rujave in crne barve. Barva takoj in trpežno, i kart. K 4-1.

2. Vitek-ov „Nucin“, enojna steklenica K 1-1. Ti barvili sta tisočkrat preizkušeni. Edino pristni iz kem. laboratorija

FR. VITEK & CO. PRAGA. 1824

Vitek-ov „Immerjung“

Vitek-ov „Immerjung“

Pred uporabo.

Po uporabi.

Zahtevajte le Vitekove izdelke in odklanjajte odločno vse drugo. Dobi se pri: Ant. Kancu, T. Mencingerju, Ljubljana.

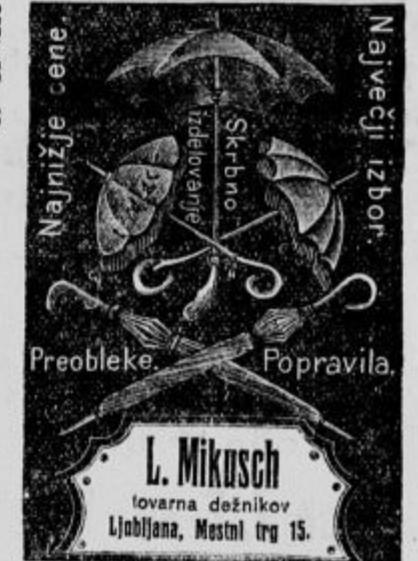
**Klobuke,
cilindre in čepice**

v najnovejših faconah in velikih izberah priporoča 147 52-1

Ivan Soklič.

Založnik c. kr. avstrijskih državnih uradnikov. Pod trančo št. 2. Postaja elek. železnice.

750 52-12

Perje za postelje in puhi

9320 priporoča po najnižjih cenah 52-1

F. HITI pred Skofijo 20.

Zunanja naročila se točno izvršujejo.

C. kr. oblastveno potrjeno učilišče

za krojno risanje

Franja Jesih

Ljubljana, Stari trg št. 28.

Dobi se tudi kroj po životni meri.

Tovarna za čevlje

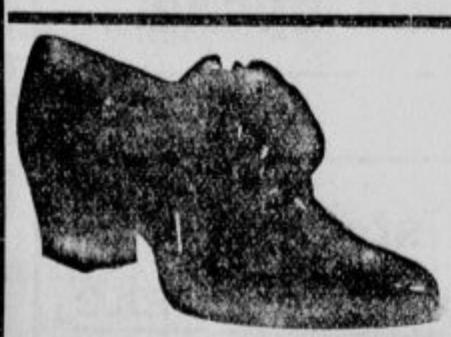

F. L. POPPER, Chrudim, Češko.

Izdelek nedosežen glede trpežnosti, elegance in priležnosti torej najboljši izdelek monarhije, kar priznavajo vsi merodajni strokovnjaki. Naj torej nikogar ne premotijo hvalisanja z drugih strani, vsak naj kupi le čevlje z znamko F. L. P.

Edina tovarna za Kranjsko:

Julija Štor, Ljubljana, Prešernova ul. 5.

Znamka F. L. P.

Znamka F. L. P.

830 52-1